

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL' 55, No. 79.
1940. április 7., vasárnap

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietarä: Societatea Anonimä pt. editura ziarului Aradi Közlöny, inreg. in Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938, Trib. Arad.

Vita egy térkép körül

A háttér, egy képeslap cimoldalán közölt időszerű fényképfelvétel háttére váratlanul előtérbe került. A párisi L'illustration című, világszerte elterjedt képeslap még Sumner Welles második párisi látogatása alkalmával felvétel készített Reynaud kormányelnökről, amint dolgozószobájában az Egyesült-Államok külügyi államtitkárával tárgyal. A háttérben Európa térképét mutatja a felvétel, látszólag minden különösebb jelentőség nélkül. Egy ilyen térkép rendes körülmények között még csak futólagos figyelmet sem kelt, velejárója az együttesnek, háttére a képnek, amelynek előtérben két nevezetesség áll, két államférfi, akiről éppen sokat beszélnek. Mégis, voltak olyanok, akik a térképnek nagyobb figyelmet szenteltek, mint Reynaudnak és Sumner Wellesnek, mert csak így magyarázható, hogy olyan felfedezést tettek, ami azután világpolitikai bonyodalmakhoz vezetett és amelynek kihatásai még tulajdonképpen ismeretlenek. Azt sem tudjuk, hogyan kerülhetett az egész világon elterjedt francia lapba egy olyan térkép fényképe, amelynek létezését a francia kormány erőlyesen visszautasította s melyről az USA külügyi államtitkára kijelentette, hogy soha se látta.

Anélkül, hogy a való tényállás közeli megvizsgálásának hiányában, érdemben foglalkoznánk azzal, hogy mit is ábrázol és amit ábrázolt, hogyan mutatja ez a térkép, érdekes megfigyelni, hogy mi tulajdonképpen a L'illustration fényképének háttére körül megindult vita lényege. Mert röviden, nem pillanatnyi hatásaiban bír jelentőséggel ez a térkép, hanem abban, amit a jövő vonatkozásában jelent.

Európában háboru dúl. Nagy hatalmak, nagy hatalmi érdekek ütköznek meg, lényegében pedig az történik, hogy a gazdasági versengés ismét a hadak utjára siklott. Minden szépenhangzó nyilatkozat mögött kitapintható a szépen csomagolt valóság: valóban életterhekért, gazdasági piacokért folyik a küzdelem. Esmék, hangulatos megállapítások, ígéretes — mindez csak látható, földfeletti építménye az alapnak és ez az alap munkateljesítmények értékesítésének, felhasználhatóságának kusza szövevénye. A világ életmennyivánulásának értelme nem eszméi, hanem dologi természetű és minden egyéb csak ennek folyománya.

Az élet alakulását a gazdasági adottságok határozzák meg. A gazdasági élet léggömbje az az éltető elem, amelyben az eszmék, a gondolatok megszületnek. Az életösztön az a hatalmas indító erő, amely a létért való küzdelem lendítő kereke, meghatározza az emberi társadalmak fejlődésének utjait. Ezek az utak kereszteszöttek, mert a világ fejlődésében még nem jutott el odáig, hogy a termelő erőket ne a termelt javak elhelyezésében való versengés szolgálatába állítsák, hanem egymással párhuzamba hozva, magasabb célok érdekében hasznosítsák.

Már pedig a múlt tapasztalatai azt bizonyítják, hogy ez csak véres tömeg-szerencsétlenséghez vezethet. A háborúk végeztével végeredményben semmi sem történik a kibővített ok megszüntetésére, hanem a győztes érdekei érvényesülnek minden látszólagos más meggondolás felett. Ez is olyan módon történik, hogy az előtérben az igazságosság képe áll, a háttérben pedig ott dolgoznak azok a hatalmas erők, amelyek gazdasági megnyilatkozásaikban az ezzel szemben álló erők guzsbakötését célozzák. Amikor a nagyhatalmi verseny a piacokért folyó küzdelemben összemerí erejét, a győztes nem azt igyekszik elérni, hogy végre összhangot, együttműködést, a jobb létért való együttműködést teremtsen meg, hanem merőben elhibázott üzleti

elvek alapjára igyekszik a maga biztonságát fektetni.

Mert végeredményében erről van szó, a francia folyóirat címlapján megjelent fénykép körül megindult vitában is. A holnap, a háboru utáni holnap nagy kérdései kerültek előtérbe, amikor a francia miniszterelnök dolgozószobájában lévő térképből nemzetközi vitaokot teremtettek, hiszen ez a térkép állítólag a háboru utáni Európát ábrázolja. Visszautasították a vádak, amelyek ezzel kapcsolatosan felmerültek, kijelentették, hogy ez a térkép egyszerű hamisítvány, de egy szó sem esett arról, hogy tulajdonképpen mit is terveznek arra az időre, amikor

ismét visszatér a béke erre a sokat-megpróbált földrészre.

Ennek a háborunak nem szabad úgy végződnie, hogy akár tíz, akár husz év múlva ismét fegyveres összecsapásban robbanjon ki a gazdasági verseny teremtette feszültség. Elég volt eddig mindenkor szinfalak mögé rejtett homályos érdekek érvényesüléséből, melyek végzetes szennedélyeket váltanak ki a tömegekből. Elég volt a vélt biztonsági rendszabályokból. Általában elég volt mindabból, amit eddig egveduralomra törő nagyhatalmi politikának ismertettek meg a világgal mindazok, akik ezt a politikai irányvonalat vezették és aminek történetét vérrel írták a történelem lapjaira. Az új Európának elég erősnek kell lennie ahhoz, hogy pótolni tudja a borzalmas küzdelem ember-, anyag- és tekintélyvesztését, ami könnyen világhatalmi helyzetének bukásába kerülhet. (b. k.)

London: „A szövetségesek nem tűrhetik a semlegesség állandó megsértését“

Berlin: „Elérkezett az idő, hogy a semlegesek szembeforduljanak az ostromzárral“

Anglia és Franciaország jegyzéket intézett Norvégiához és Svédországhoz az új ostromzár-intézkedések gyakorlati alkalmazásáról — Róma, Tokió és Moszkva élénk figyelemmel kísérik a gazdasági háboru fejleményeit — Norvégia ezentúl csak fegyverrel tiltakozik semlegessége megsértése ellen

Délkelet-Európa kivételének túlnyomó többségét maguknak akarják megszerezni a szövetségesek

London. (Rador.) Az angol sajtó vezető helyen foglalkozik a svéd és norvég kormányhoz intézett jegyzékkel és kiemeli, hogy az angol kormány a jegyzékben részletesen kifejtette felfogását a semlegesség kérdésében. A szövetségesek nem tűrhetik, hogy az egyik hadviselő állam állandóan megsértse a semlegesség elvét. Foglalkoznak a lapok a délkelet-európai államokból hazarendelt angol követek küszöbön álló tanácskozásával is. Ezekben a megbeszéléseken szó lesz arról, hogyan lehetne biztosítani a délkelet-európai államok kivételének túlnyomó részét a szövetséges hatalmak számára.

Berlin. (Rador.) A német sajtó a Skandináv államoknak átadott angol és francia jegyzékeket úgy tekinti, mint valami kísérletet, amellyel az északi országokat be akarják vonni a háboruba. A Borsezeitung azt írja, hogy Churchill és Chamberlain egyre arra törekcsenek, hogy akár brutális erőszakkal is iluzoriussá tegyék a semlegesség fogalmát.

Berlin. (Rador.) A Deutsche Politische Correspondenz a nyugati hatalmak gazdasági háborujával foglalkozva azt írja, hogy a semleges államokban mind nagyobb az aggodalom, mert tartanak a megszigorított blokád következményeitől. Elérkezett az idő, hogy a semlegesek is bátor-ságuknak tanujelét adják és szembeforduljanak a blokád megszigorításával.

Előkészületek a szigorított ostromzár alkalmazására

London. (Rador.) Lord Halifax angol külügyminiszter átnyújtotta a londoni svéd és norvég követeknek azt a jegyzéket, amelyet Anglia intézett a Skandináv államokhoz. A jegyzék tartalmáról semmi sem szivárgott ki, de bizonyosra vehető, hogy a blokád megszigorításával áll kapcsolatban és a szövetségesek legutóbbi határozatait foglalja magában.

Páris. (Rador.) A francia sajtó behatárolt foglalkozik a Németország ellen elhatározott blokáddal. A Matin rámutat arra, hogy

a blokád közvetlenül fogja sújtani a német hadsereget.

A Journal azt írja, hogy az ellenség kapitulálni fog a nélkülözések következtében. Ha a semlegesek képesek is ellátni Németországot, azért kell eladniok, hogy meg tudjanak élni. Ha eladnak, úgy olyan államhoz kell forduljanak, amely egészséges pénzzemmel rendelkezik.

Stockholm. (Semnaluj). Oslóból jelentik, hogy a kis egységekből álló norvég flottát készenléthelyezték és a Norvégia felségiója alá tartozó vizeken helyezték el. Ezek a hadihajók fegyverrel akadályoznak meg minden olyan kísérletet, amely Norvégia semlegességének megsértésére irányul. Ellenállanak minden kísérletnek, amely a semlegességet veszélyeztetli, bármilyen irányból is jöjjön ez a kísérlet. A norvég kormány elhatározta, hogy többet nem szóban, vagy írásban fog tiltakozni a semlegesség megsértése ellen, hanem fegyverrel.

Oslo. A norvég hajótulajdonosok egyesületének hivatalos lapja Churchill beszédével foglalkozva megállapítja, hogyha Anglia erőszakkal rá akarja kényszeríteni akaratát Norvégiára és ha követelni fogja, hogy az ásvány szállításokat Németország számára szüntesse be, a norvég kormány fel fogja függeszteni a hajóösszekötést valamennyi hábandálló állammal, természetesen Angliával is.

Anglia és Franciaország nem kívánják a háboru kiterjesztését

London. (Reuter). A Times írja: A német hadihajók és uszóknak naponta súlyosztanak el semleges hajókat. Német repülőgépek szintén a semleges hajókra dobnak bombákat és súlyosztják el anélkül, hogy megállapítanák, milyen kikötőbe halad a semleges hajó és milyen árut szállít.

Az ilyen előzmények után — írja a Times — kissé küjónösnek tünik fel az az inlelem, amelyet a német kormány a semleges államokhoz intézett. Németország arra figyelmezteti a semleges államokat, hogy maradjanak továbbra is teljesen pártatlanok és semlegesek.

A Frankfurter Zeitung nyíltan hangoztatja, hogy a semleges államoknak a nyugati hatalmaktól kell félniük, mert Anglia és Franciaország a semlegeseket a háboruban való részvételbe akarja belesodorni.

Anglia és Franciaország egy percre sem hagytak kétséget abban az irányban, hogy nemcsak helytelennek, hanem károsnak tartanak a háboru kiterjesztését. De főleg helytelennek tartják a Balkán békéjének megzavarását.

annál is inkább, mert épp az utóbbi hetekben a diplomáciának sikerült Délkelet-Európa államainak egymással szembeni nézeteltéréseit kiküszöbölni és a békés együttműködéséjé lehetővé tenni. Ma egyetlen hatalom van csupán, amelynek érdeke lenne a Balkán nyugalmát megbolygítani — írja a Times — és ez az állam Németország.

Moskva szovjet külügyi népbiztos is félreérthetetlen nyíltsággal hangoztatta, hogy nem kívánja a Balkán Status Quo-ját megváltoztatni.

A Times azzal fejezi be cikkét, hogy a semleges államok bizonyára keljőn megfontolják elhatározásukat.

Tokió. (Rador.) A Kokumin Simbun jelentése szerint a japán kormány utasította londoni nagykövét, hogy kezdjen tárgyalásokat a brit kormánnyal a semleges kereskedelmi biztossága tekintetében. Japán úgy látja, hogy az angol kormány a dugáru értelmezését túlságosan kiterjesztette és visszaél a hadviselői jogával.

Párisból jelentik: Pénteken ugyanabban az időben, amikor Halifax lord Londonban átnyújtotta a svéd és norvég meghatalmazott minisztereknek az angol kormány jegyzékét, Páris-

ban Reynaud miniszterelnök fogadta Svédország és Norvégia meghatalmazott minisztereit, akiknek az angol jegyzékkel azonos tartalmu jegyzéket nyújtott át. (Rador.)

A genuai kikötőben tartózkodó amerikai hajók nem köthetnek ki hadviselő állam kikötőjében

Genua. (Rador.) A genuai kikötőben tartózkodó amerikai hajók utasítást kaptak, hogy mostantól kezdve ne kössenek ki hadviselő ál-

Angol hadihajók várják a dubrovniki kikötő bejáratánál az „Ankara” nevű német gőzöst

London. (Rador.) Ideérkezett belgrádi hírek szerint az „Ankara” nevű német gőzös 4000 tonna bauxittal még mindig Dubrovnik kikötőben horgonyoz, noha tegnap, mint jelentették, a hajó elindult Trieszt felé. A hajó kapitányát az újságírók megkérdezték, hogy miért nem indul el. A válaszból arra következtetnek, hogy

lamok kikötőiben. A Franciaországnak szánt szállítmányokat az amerikai hajók tehát nem Marseilleben rakják ki, hanem szárazföldön juttatják el oda.

Svéd „sárga-fehér” könyv jelent meg

Stockholmból jelentik: A svéd kormány „sárga-fehér” könyvet adott ki, amely a jövő héten jelenik meg és ebben a svéd kormány hiteles okiratokkal alátámasztva ismerteti álláspontját és tevékenységét a finn-orosz konfliktussal kapcsolatban.

a kapitány értesülést kapott arról, hogy a német gőzöst angol cirkálók és tengeralattjárók várják az öböl bejáratánál. Ugy tudják, hogy a kapitány illetékes helyen utasítást kért és azt a parancsot kapta, hogy további intézkedésig maradjon a dubrovniki kikötőben.

Egyiptom a demokratikus hatalmak mellé áll a háborus viszály kiterjedése esetén

Kairo. (Rador.) Az egyiptomi nemzetvédelmi miniszter kijelentette, hogy a jelenlegi háborus viszály kiterjedése esetén Egyiptom a demokratikus hatalmak mellett lesz. Az egyiptomi haderő jól felszerelt és begyakorolt, az ország erődítményei minden szempontból megfelelőek, a legutóbbi hadgyakorlatok mindezt bebizonyították.

Arra a kérdésre, hogy viszály esetén Egyip-

tom mennyiben számíthat más arab hatalmak támogatására, a válasz a következő volt:

— Az arab államok Egyiptomot nagy testvérállamuknak tekintik és minden ügyben közvetlenül érdekli őket és nem késlekednek, hogy segítségére siessenek. Szerződés köt szövetségeseinkhez és ennek intézkedéseit lojálisan fogjuk teljesíteni.

Moszkva és Berlin viszonya

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenté: Az elmúlt napokban a külföldi sajtóban olyan hírek jelentek meg, hogy gróf Schulenburg moszkvai és Páris ankarai nagyköveteit Berlinbe rendelték sürgős jelentéstétel végett. A külügyminisztérium illetékes köreiből kijelentik, hogy ezek a hírek minden alapot nélkülöznek és így a hozzájuk fűzött kombinációk önmagukat megdőlnek. (Rador.)

Amszterdam. Moszkvából érkező jelentés szerint Molotov külügyi népbiztos nem mutatkozott hajlandónak arra, hogy Berlinbe utazzon. Felmerült tehát az a terv, hogy Ribbentrop most negyedizben utazzék Moszkvába, illetve Lengyelország orosz kézen levő részében találkozzon Molotovval. (Radiopress.)

Páris. (Rador.) A Le Journal című lap a Szovjet magatartásának kérdésével foglalkozva a kö-

TALÁLKA

ELBESZÉLÉS

Írta: MARAI SANDOR

I.

— Hát akkor, — mondta a férfi, — holnap viljössz?

A híd közepén álltak, az oszlop mellett. Kód szállt, öt óra felé már sötétedett. A nő, kesztyűs kezével, a fátyolt igazította, a harmatos, csillogó anyagból szőtt fátyolt, mely eltakarta száját és homlokát.

— Igaz, — mondta a férfi, mert a nő hallgatott. — Holnap nem lehet, kedden mindig zenélek nálatok. Hát... A jövő héten. Igen?

Férfiasan beszélt, határozottan és komolyan, s nagyon vigyázott, hogy udvarias és tárgyilagos legyen a hangja, inkább nagylelkű, mint aggódó, hiszen megért mindent, megérti, hogy a nő holnap nem ér rá, mikor zenélnék, s holnapután sem... Igen, a jövő héten sem ér rá. De a nő hallgatott. Hajó uszott a híd alatt, a folyó balpartján, a sárgatornyu templomban harangoztak. Ez a harangszó megérintette, mert egyszer jártak itt Annával, az ezején, betértek ide és imádkoztak, szerelmükért s a boldogságért. „Jó ómen!” — gondolta. S mélyen lélegzett és kimondta:

— Nézd csak... Én nagyon jól megértem... Ki érte meg, ha én nem, igaz? Te nem is tudod, mennyire megértem. Ezért azt gondoltam, hogy talán próbáljuk meg másképp. Nem holnap, s nem holnapután, s nem egy hét múlva... Mit szólnál, ha azt mondanám, hogy egy hónap múlva... tessék? Hallgatsz?... Figyelj ide! Most már tudom. Mához hat hétre, pontosan tizenegyedikén, nézd csak...

Reszkető kezekkel előhuzta kabátja zsebéből a kis, vörös bőrbe kötött napárt, melyet tavaly karácsonyra kapott a nőtől, fellapozta a hónapokat, a gázlámpa fényében rövidlátóan hajolt az oldalak fölé. De a nő akkor kezére tette könnyű, szürkesztyűs kis kezét, s melegen sugta:

— Nagyon jó, — suttogta. — Hat hét múlva. Tizenegyedikén.

— Ez biztos, egészen biztos?...

— Egészen biztos, — mondta a nő. — Vigyázz, hogy pontos legyél.

Azán eljutott a ködben. Teljesen este volt már, mikor végigment a férfi a hidon, s átjutott a túlsó partra.

II.

Teljesen este volt, havazni készült, s ezért hazament. Most nagyon jókedvű volt és nyugodt. Leült asztalához, tenyerébe fektette homlokát, így ült és gondolkodott.

Később bejött az anyja, szóltanul hozzálépett, átölelte két karra fia fejét, sirni kezdett.

— Ne sirj, édesem, — mondta. — Most már minden jó lesz.

— Igen, — mondta az anyja. — De téged elvisznek.

Először nem értette, nem is figyelt nagyon oda. Mikor végre meghallotta, miről van szó, — a rekedt hang néhány perccel előbb, a rádióban, bejelentette, hogy kitört a világháboru, — elkomorlyodott, fejtét csóválta, mint aki kellemetlen hírt kap, aztán legyintett és mosolyogni kezdett.

— Hát igen, — mondta fanyaron. — Ilyenek az emberek.

— Én csak téged féltlek, — mondta az anyja és kezét tördelte.

— Engem? — kérdezte és megint mosolygott, messzire nézett. — Ne félts engem. Nekem ugyanis...

III.

Senkinek nem lehetett megmagyarázni: harmadnap bevonult, az első között volt, akit elvittek, felebbvalói örömmel fogadták a kiképzett és fegyvermezt katonát: ő maga is örült, hogy rögtön elviszik. Mindenkitől mosolyogva bucsuzott. A kaszárnyában őt emlegették, mint a szolgálatkész, nyugodt és jó kedélyű katonát mintaképet.

Kissé szegyele, hogy mindannyian ünneplik őt, bátorságát és rettenthetetlen vakmerőségét, — s nem tudják, hogy ő nem bátor, nem is vakmerő,

kissé csalóan, mint aki tiókban vastag páncélt öltött s úgy ment el a verekedésbe: nem mondhatta meg nekik, hogy az ő bátorsága egyszerűen csak a biztonság, a tudat, hogy nem történhet semmi baja, mert néhány hét múlva, tizenegyedikén, délután öt órakor, ott kell állania a híd középső oszlopánál: mert akkor eljön Anna, s annyi veszekedés és félreértés után végre rendben lesz minden. Ezért vállalt el minden feladatot, a legveszélyesebbet is, mosolyogva, mert tudta, hogy nem fogja golyó és nem perzseli gáz és melléttelesenek je a bombák. S mikor az ezredes a háboru harmadik hetében a sor elé állította és átadta neki a magas kitüntést, elvörösödött és lehajtott fejt: nem is viselkedett e percekben katonásan; dadogott, mint aki csal s ezt nem érti senki.

Csak az órájára vigyázott nagyon: a karkötő órára, melynek mutatóit a lövészárokban is a rádió időjelezéséhez igazította. Nem szerette volna, ha elkésik, akár csak néhány percet is: Anna nagyon pontos, gondolta, olyan pontos, mint a királynők.

IV.

Három nappal a találka időpontja előtt leest az első hó, s a században híre járt, hogy ma vagy holnap döntő rohamra indul az egész hadosztály: megrohanják az ellenséges állásokat és erődítéseket, s aztán rögtön tovább is vonulnak, a főváros felé. A hírek nagyon megörült. A roham hamarabb következett el, mint várták. Éjszaka indultak, nagy hóesésben: ő ment elől, mint mindig, először csendesen, aztán ordítva és énekelve, s fegyverrel és rohamkésél kezében, — a rohamkésést később fogai közé harapta, hogy szabadabban mozoghasson, — messze a sor előtt járt, bukdácsolva, majd megint felegyenesedve, mintha az alvilágból szabadult volna el, szakállasan, valamilyen vad, boldog dalt énekelve. Ez a dal, melynek szövegét az ágyudörgésben, a puskaropogásban, a repülőgépek motorjának zöreijében persze nem értette senki, most jutott észébe: értelmetlen dal volt, Anna neve is előfordult a szövegben, olyan volt, mint egy kiáltás, mintha világgá kiáltana

vetkező kérdéseket teszi fel. Folytatja-e a Szovjet-unió továbbra is az anyagszállítást a Dunán át Németország számára? Ha igen, ostromzár alá kell helyezni — Törökországgal egyetértésben a Fekete-tengeret? Ha a Szovjet emiatt tiltakozik, kockáztatni kell-e a szakítás lehetőségét?

Ez a politikai probléma rendkívül fontos, a szövetségesek azonban nem fogják a maguk ügyét előmozdítani, ha a szovjetet rendszeresen kimélik.

Zürichből jelentik: Londonból jelentik, hogy William Seeds, moszkvai angol nagykövete, aki már több hónap óta Angliában tartózkodik, a közeli napokban visszatér Moszkvába. Ugy látszik, hogy az angol kormány Molotov beszéde nyomán szánja rá magát a nagykövete visszaküldésére, mert ebből a beszédből megállapították, hogy Moszkvának nem állt szándékában megszakítani a diplomáciai kapcsolatot a szövetségesekkel.

Ellátás-szabályozás Franciaországban

Páris. A Havas jelenté, hogy a francia kormány elhatározta az élelmiszer-jegy rendszerének a bevezetését. A három hadban álló állam: Németország, Anglia és Franciaország között, az utóbbi volt az, amelynek legkedvezőbb helyzete volt az élelmiszer ellátást illetően. A mezőgazdasági munkások azonban olyan nagy számban vannak zászló alatt, hogy végül is szükségessé vált a fogyasztás megrendszabálása éppen úgy, mint Németországban és Angliában.

A francia kormány a fogyasztást korlátozó rendszer bevezetésének alkalmazása érdekében népszámlálást rendelt el és a kérdővekben többek között az a kérdés is szerepelt, hogy „hány-szor ékezik házon kívül egy francia polgár, étteremben, vagy vendéglőben?”

A rendelet értelmében elsősorban a kenyérfegyvet vezeték be s megszorítják a hustalan napok ellenőrzését. Egy héten három egymástáni napon tilos húst kimérni és emi Franciaországban és ugyancsak hetenként három napon át zárva tartandók az összes cukrászdák. E rendelkezések betartását szigorúan ellenőrzik, égetett szeszes italokat is csak bizonyos napokon szabad majd árúsítani és fogyasztani.

Az élelmiszer-jegyek bevezetésével egyidőben a szénjegy-rendszert is bevezeti a kormány. A szénfogyasztás korlátozása egyébként már jegyrendszer nélkül is megvolt.

Páris. A Havas távirati iroda jelenté: A március 20-án megjelent Angriff azt állította, hogy Franciaországban élelmiszerhiány uralkodik és emiatt a francia kormány kénytelen lesz az élelmiszerfogyasztás terén korlátozásokat életbe léptetni. Illetékes helyen ezzel a hírrel kapcsol-

minden kávénál nélkülözhetetlen

latban megállapítják, hogy Franciaországban bő-ségben van élelmiszer, mindenki minden korlátozás nélkül annyi élelmiszert vásárolhat, amennyit akar. Szó van ugyan bizonyos korlátozások életbeléptetéséről, azonban ezek a megszorítások

csak június hónapban lépnek érvénybe. Ha a francia kormány azonban júniusig megfelelő tartalékról tud gondoskodni, akkor a korlátozásokat nem júniusban, hanem egy későbbi időpontban vezetik be.

Olaszország mindenre felkészülten várakozik...

Róma. (Rador.) A legutóbbi olasz minisztertanács több fontos törvényjavaslatot fogadott el. Ezek között van a legfőbb védelmi tanács megszervezéséről szóló törvényjavaslat is.

A legfőbb védelmi tanács miniszterközi szerv lesz. feladata: összeegyeztetni az elhatározásokat, amelyeknek tárgya a nemzet biztonságának megszervezése és a háborús mozgósítás. A mozgósítás háboru esetére szól és az úgy katonai, mint polgári téren megtörténhetik, lehet általános, vagy részleges. A mozgósítás kiterjedhet a nőkre és a 13 éven felüli gyermekekre is.

Róma. (Radiopress.) Hivatalos helyen közölték, hogy Mussolininek a fasiszta nagytanács előtt elmondott beszédével kapcsolatban megtették a szükséges katonai intézkedéseket arra vonatkozólag, hogy Olaszországot min-

den eshetőség felkészülve találja. A Giornale d'Italia azt írja, hogy

Mussolini jelen volt azoknak az új fegyvereknek kipróbálásánál, amelyekkel az olasz gyalogságot most felszerelték: az olasz gyalogságot teljesen új rendszerű kézigranátókkal, önműködő pisztolyokkal, nagyteljesítményű nehéz gépfegyverekkel, kétféle fedezék-ágyúval szerelték fel.

Az új fegyverekkel történt felszerelés után az olasz gyalogezeredeket is átszervezik; mert ez után az olasz hadosztályokban nem három, hanem csak két gyalogezered lesz.

Berlinből jelentik: Az a miniszterközi olasz bizottság, amely a német kormány meghívására meglátogatta a háborús Németországot, Berlinbe érkezett. A bizottság a Siegfried vonalon tett látogatása után ellátogatott a bú-

most valami, a boldogságot és a bosszút. „Reggelre végzünk” — gondolta. — „Akkor rögtön jelentkeztem és hazamegyek.”

Déjben kihallgatásra jelentkezett a parancsnokánál.

— Egy napra haza kell mennem, — mondta. — Tizennegyedikére.

A parancsnok káromkodott.

Örült vagy, mondta a parancsnok. És miért jelentkezik most, két nappal előbb? És miért akar éppen ezen a napon otthon lenni? Természetes, hogy hazamehet, ha nem elébb, lekésőbb karácsonyra. Ha valaki rászolgált a szabadságra, ő aztán igazán rászolgált: a század büszkesége, az ezred személyné, bizalmasan megsugartja, hogy már fejterjesztették a legmagasabb kiüntetésre, ezzel együtt jár a szabadság is, mindez egészen természetes. De már holnap akar utazni?... Örültség. Holnap jönnek a vezérkartól, nagy átcsoportosítás lesz, akkor rögtön fejterjesztik szabadságra, az első csoporttal hazamehet. — „Megértetted?” — kérdezte a százados. És intett, hogy vége a kihallgatásnak.

Tisztelettel, elment, az ajtóban állt még egy pillanatra, szeretett volna visszafordulni, szeretett volna megmagyarázni. De érezte, hogy minden magyarázat reménytelen: végre is nem mondhatja a századosnak, hogy Anna várja őt, délután ötkor, a hid közepes oszlopánál. Vállat vont, rosszkedvűen mosolygott, derekán szorosabbra húzta szolgálati övét, homlokába nyomta sapkáját, s elindult a hóesésben. Ugy számított, hogy estére elérí az első állomást; holnapután otthon lehet.

V.

Az első érvonalon nehézség nélkül jutott át: egyenesen ment, a hóban, a fák között, az örök megismerjük és sürgöva rászójtak. Intett, hogy ne zavarják most, dojga van. Az örök utánanéztek és fejüket csóválták. „Hasalj le!” — sugta az egyik, mert az ellenség nem volt messze, s tájálomra, unalomból is rövidődött. Mosolyogva intett,

hogy köszöni a tanácsot, de egészen fölösleges: így ment tovább, egyenesen és sötétben, mint aki sért-hetetlen, mert be van zárva egy kötelesség és feladat körébe, s nem fog rajta a golyó. Ezredtársai utánanézzek és kereszteset vetettek. Azt hitték, járőr, megint vállal vajamilyen veszedelmes feladatot.

Mikor az erdőből kiért, megállott, egy fatörzsnak támaszkodott, levette sapkáját és megtörölte homlokát. Most kelt fel a hold, a táj megtelt hideg fényvel. A sötétben gépfegyver kattogott.

— Csak csináljátok, — mondta félhangon és mosolygott. — Engem Anna vár, ötkor.

Ebben a pillanatban összesett. A hóra esett, egyenesen, mint egy facölöp, így is maradt, fekvé: szívéből szívárgott a vér. A holdat nézte és mélységesen elcsodálkozott. Mozdulatlanul feküdt és arra gondolt, hogy a varázsnak vége, a golyó eltalálta, s itt törjént most valami, amit egyelőre nem ért még: talán nem ér rá Anna holnapután, délután ötkor, talán már telefonált is, hogy nem jöhet, s megmondják neki, hogy ő a fronton van, talán már készül a tájálkára, most éppen az új kalapot illesztgeti a tükkör előtt.

VI.

A nő felőtkor a tükkör elé állt, felvette új kalapját, megigazította arcán a fátvlat, felhúzta keztyűjét, s lassan lement a lépcsőkön.

— A hidra menjen, — mondta a kocsisnak.

A kocsi csuszka a jeges, havas úton. A nő fázékonyan huzódott a kocsi sarkába és kezét mélyen elrejtette a meleg karmantyuba. „Minden-

esetre elmegyek arra” — gondolta. „Ha ott van, legfejebb sebesen odábbhajtok. Ha nincs ott, ha készt, ha egyetlen percet késett, akkor este felhivom és megmondom neki, hogy nem volt pontos és nagyon sajnálom, külföldben is vége mindennek.”

De mire a hidra értek, vastagon esni kezdett a hó. Olyan sűrűn esett, mintha fehér, vastag ken-dővel le akarna takarni mindent ezen a világon; mindent, ami az emberekhez tartozik. A kocsis káromkodott és osztorral verte a botorkáló lovat. A nő kis, keztyűs kezével dörzsölte a jeges páráz az abjaküvegen s mikor a hid közepes oszlopa elé ért, kinézett a homályba. Aztán kopogni kezdett az abjaküvegen, megállította a kocsit.

— Maga jobban lát, a bakról, — mondta a hóesésben. — Ott, az oszlop mellett... ugy-e, nem áll ott senki!

A kocsis hosszan nézett a hóesésbe.

— De igen, — mondta. — Egy ember. Egy katoná.

— Lehetetlen, — mondta a nő. Én nem látok senkit.

Most egészen sötét volt a hidon. A kocsis a sötétből beszélt, nagyon messziről:

— Lehet, — mondta, — lehet, hogy tévedtem. Most már én sem látok senkit. Talán elment már. Egy kis ideig várak még. Aztán becsukta a nő az abjaköt és ezt mondta:

— Akkor menjünk vissza a városba.

Találomra mondta ezt, s e pillanatban már nem tudta egészen pontosan, hová menjen? Öt óra elmúlt. És egyszerre félni kezdett.

„URANIA“ mindig az élen.

TELEFONFLOVET: 12-32. SZÁM

I. Az ön eláldozás, baltársasság, a szerelem és lemondás filmje!

SUDAN

Victor Francen, Harry Baur, Annie Ducaux

11:30-kor „Sudan“ matiné olcsó helyárakkal. — I-juságnak engedélyezve. — Előadások 3 órától folytatódágon

Szenzációs kettős műsor!

II. DEANNA DURBIN, a csodáshangu baktiszfár legbáosabb filmje:

Három kis ördög

Előadások 3 órától folytatódágon

Ma, vasárnap és minden este
fél 11 órai kezdettel

DANCING VARIETE **DACIA** BAR-
ETTEREMBEN

Allandó attrakciós
műsor!

„TOMMIES“ 100% U.S.A.
komikus akrobatika, zenés attrakció.

„SUZI and ROW“
külföldi attrakció, London revü-duett.

MARLEIN SISTERS
tiroli tánc-duett.

KRIAK JUCY
szóló-táncosnő.

Ma és minden vasár- és ünnepnap délután műsoros táncos matiné: Kávé, tea, vagy csokoládé 27 le!

nvaipari telepekre, majd Hamburg és Kiel kikötővárosokba utazott. Az olasz vendégek az újjáépített lengyel városokba is ellátogattak. A lakosság mindentelre őszinte lelkesedéssel fogadta a vendégeket. (Rador.)

Milano. (Rador.) III. Victor Emanuel ki-

A hadihelyzet

London. A tengerészeti miniszterium tegnap este hivatalos jelentést adott ki arról, hogy egy angol légiosztág behatolt a német öbölbe és támadást intézett Wilhelmshaven kikötője ellen.

Az angol gépek teljes sikerrel végezték a feladatukat és sértetlenül tértek vissza kiinduló állomásukra.

Az angol légitámadásáról a következő részleteket jelentik: A német partvidék megtámadására elindult angol repülőraj a La Manche csatorna felett és a kieli csatorna felől közelítette meg a német szárazföldet. A német partvédő ágyútelegek erős tüzeléssel fogadták az angol bombavető repülőrajt, amely azonban az erőteljes ágyútüzelés ellenére Wilhelmshaven fölé érkezett. Az angol gépek a kikötő előtt több német csatahajót és torpedórombolót vettek észre, amelyeket megtámadtak.

Az angol repülőgépekről közel száz bombát dobtak le, amelyek közül több találat ért egy hatalmas csatahajót és négy torpedórombolót.

Az angol repülőgépekről pontosan megállapították, hogy öt német hadihajót találat ért és több mint valószínű, hogy a hajók közül több súlyosan meg is sérült. A légitámadás Wilhelmshaven kikötő katonai jellegű építményeire is dobott bombát, majd Angliába visszatért.

Az összes angol gépek sértetlenül tértek vissza a kiinduló állomásra.

Egyetlen sebesülés sem történt az egész uton, pedig az angol gépeknek több német géppel kellett venni a harcot. (Reuter.)

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda jelentése szerint az angol légügyi miniszterium azt állítja, hogy április 4-én délután Wilhelmshaven kikötő ellen az angol repülőgépek támadást intéztek. A jelentéssel szemben hivatalos német helyen megállapítják, hogy a támadásról szóló hír koholmány. Április 4-én délután csupán 1 angol repülőgép szállt el az Elba torkolata felett és a repülőgépről 2 bombát dobtak le a vízbe, távol minden célponttól.

Newyork. (Rador.) Göring marsallnak a szövetségesek ellen elhangzott fenyegetéseivel kapcsolatban a Newyork Times így ír:

Nem létezne „villámháború“ akkor, ha az ellenséget állandóan értesítik arról, hogy mit fognak tenni. A nyugati háború akár a Maginot-vonal ellen irányul, akár a szomszédos semlegeseket érinti, nem nevezhető villámháborúnak. A szövetségeseknek és a semlegeseknek több hónap állott rendelkezésükre ahhoz, hogy felkészüljenek. Lehet, hogy egy támadás villámszerűen jön, de ma már teljes erővel válaszolni lehet arra.

Páris. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy megtalálták az április 1-én lefőtt német Dornier repülőgép vázát. Erről az eseményről annak idején a francia hivatalos harctéri közlemény csak mint valószínűségről emlékezett meg. A repülőgépen három személy volt, akik közül az egyik meghalt, a másik kettő megsebesült.

Amszterdam. (Rador.) Szerdán egy 10 főből álló holland járőr tévedésből átlépte a német határt és eltűnt. Azóta semmit sem tudnak róla. Ezen a határszakaszon nincsenek

rály szombat délelőtt a lakosság lelkes tüntetése között érkezett meg Milanoba, ahol személyesen nyitotta meg a hetedik nemzetközi művészeti kiállítást. A kiállításon Németország, a cseh-morva protektorátus, Magyarország, Románia, Svédország és Svájc is részt vesznek.

védőművek, sem villamos árammal töltött drót akadályok. A környék erdős és nagyon nehéz a határ pontos megállapítása. Csütörtökön reggel járőr érkezett az eltűnt határőrök felváltására, de nem találták meg őket. A járőr két altisztból és 8 katonából állott.

Göbbels dr. a háborús kilátásokról

Berlin. (Rador.) Dr. Göbbels propagandaügyi miniszter pénteken délután a német sajtó képviselői előtt beszámolt arról a tevékenységről, amelyet a sajtó a háború kitörése óta végzett.

— Ki kell emelni — mondotta dr. Göbbels — hogy Németország helyzetében nagy a különbség a világháború kitörése és a mostani háború kitörése között, mert ezalkalommal a birodalom kitűnően fel volt készítve nemcsak katonai téren, hanem a propaganda téren is. Minden német tudja ma már, hogy nemzeti létéért küzd és készen áll bármilyen áldozatra is. A háborús időben a sajtó bizalmi szerepet tölt be, mert közvetíti a kormány és a nép között. A sajtó a birodalom legávvalóbbi részeiben is megismertette a közönséggel a háború folytatásának

Japán kitart távolkeleti politikája mellett

Tokio. (Rador.) A Hibia-parkban tömeggyűlést tartottak és azon bucsuztatták el Abe tábornokot, aki különleges megbízatással április 15-én Nankingba utazik. A gyűlésen megjelent az egész kormány, a vezető hatóságok, a japán katonai kötelékek több mint 100.000 tagja, az ifjusági szervezetek és a női egyesületek. A gyűlésen nagy bucsuztató beszédet mondott Arita külügyminiszter, aki többek között a következőket jelentette ki:

— Némely hatalmak nemcsak hogy nem értik meg Japán kínai hadviselését, de elárkóznak attól is, hogy a valósággal szembenézzenek. Egyesek bizalmatlan politikát folytatnak az új kínai központi kormánnyal szemben, mások tovább mennek és megakadályozni igyekeznek azoknak a céloknak a megvalósítását, amelyeket Japán a kínai hadjárat folyamán maga elé tűzött. Ezek között a célok között első helyen szerepel a keletázsiai új rend kialakítása. Nem létezik nagyobb számítási hiba, mintha gazdasági nyomással Japán eddigi politikája megváltoztatására igyekeznének bírni.

— Abe tábornokot azzal bízták meg, hogy a kínai központi kormány nemrég történt megalakítása után a japán és kínai kapcsolatokat teljesen normális alapokon építse ki. Japán bizonyos harmadik hatalmak ellenséges érzelű magatartása miatt nem tér el attól a céljától, hogy az új központi kínai kormánnyal folytatandó legszorosabb együttműködés révén Kelet-Ázsiában új rendet teremtsen.

Roosevelt beszél

Washington. (Rador.) Roosevelt köztársaságielnök bejelentette, hogy április 25-én a panamerikai napon Washingtonban beszédet mond, amelyet a rádió is továbbít.

Washington. (Rador.) Pitmann szenátor az

szükségességét, vajamint azt is, hogy a német haderő legyőzhetetlen. A sajtónak köszönhető, hogy a közvélemény teljesen meg van győződve Németország biztonságáról és a német nép idealizmussal telve készen áll az áldozatokra.

Jó üzlet a háború..!

Sir John Simon kincstári kancellár nemrégiben bejelentette, hogy a háború Angliának naponta hatmillió fontba kerül. Egy statisztikus most kiszámította, hogy mi mennyire lehetne felhasználni ezt az óriási összeget, ha béke volna. Többek között minden angol munkanélküli férfit és nő napi öt font (10.000 le) a fekete tőzsde árfolyama szerint), tehát évi 1825 font segélyt kaphatna belőle. Minden öregségi biztosítottak napi 2 font járadék jutna. London városa két hét alatt kiizethetné minden adósságát, Anglia naponta 3 kis cirkáló építhetné és tetejébe még — béke volna.

A Graf von Spee legénységének sorsa

Newyork. (Rador.) Buenos Airesi tudósítás arról számol be, hogy a Graf von Spee tisztjeinek és legénységének felét ezentúl foglyokként kezelik és nem internálják őket. Az intézkedést azzal okolják meg, hogy három tiszt és két tengerész megszökött s a többiek sem vállalták kötelezettséget, hogy ne kíséreljék meg szökést. Most valamennyiüket a La Plata folyó torkolatában lévő szigeten épült tengerészeti fogházba zárják.

amerikai szenátus külügyi bizottságának elnöke ismételtén elutasította a azt a kérést, hogy a legújabb kiadott német Fehér Könyvben szereplő amerikai diplomaták ellen indítsanak eljárást.

Ghandi szót emel a muzulmánok jogaiért

Bombayból jelentik: Gandhi, a Hariján című lapban cikket írt és abban rámutatott arra, hogy a muzulmán ligának az a határozata, amely szerint kéri az önálló állam megalkotását, kényes helyzetet teremtett. Gandhi kijelentette, hogy a muzulmánokat ugyanazok az önrendelkezési jogok illetik meg, mint India többi részét. (Rador.)

A jugoszláv földművelésügyi miniszter elutazott Budapestről

Budapest. Csubrilovics jugoszláv földművelésügyi miniszter, Szvianovics helyettes földművelésügyi miniszter és Konstantinovic tárcanélküli miniszter kíséretével együtt tegnap este elutazott Jugoszláviába. A jugoszláv földművelésügyi miniszter elutazása előtt, a Magyar Távirati Iroda munkatársának a következő nyilatkozatot tette:

— Most, amikor elhagyjuk Magyarországot, különös súlyt helyezek annak hangsúlyozására, hogy a legjobb benyomásokkal távoztunk szép országukból. Meggyőződünk a magyar mezőgazdaság rendkívül magas színvonaláról, a legnagyobb elismeréssel szemléltük a mezőgazdasági termelést és a magyar mezőgazdasági ipar különböző ágazatainak fejlettségét és kitűnőségét.

A magyar fővárosba érkezett az olasz földművelésügyi miniszter

Budapest. (Rador.) Tassinari olasz földművelésügyi miniszter a magyar földművelésügyi miniszter meghívására pénteken este Budapestre érkezett, hogy megtekintse a mezőgazdasági kiállítást. A magyar hatóságok rendkívül meleg fogadtatásban részesítették a vendégeket.

CORSO:

A legbájosabb és legvidámabb
MICKEY ROONEY-film!

„Andy Hardy cowboy“

Híradó

11.30 mérs., 3, 5, 7.15, 9.15 órákon

A magyar közművelődés szolgálatában

Ma nyílik meg az aradi magyar népközösség könyvtára

A Magyar Népközösség aradi tagozatának közművelődési szakosztálya hetekkel ezelőtt megszervezte a népközösségi könyvtárt. Ezáltal lehetővé tette a magyar irodalmi és ismeretterjesztő könyveknek minél szélesebb népi rétegekhez való jutását. A népközösség megbízásából Siebig László nyugalmazott iskolaigazgató hetek óta kitarthatóan és nagy szorgalommal munkálkodott a könyvtár elrendezésénél. Gondos munkájának most érett meg a gyümölcse: ma délelőtt 11 órakor megnyílik s a jövőben minden népközösségi tag rendelkezésére áll. A közművelődési szakosztály könyvtári alosztálya számos illészt tartott, amely alkalommal kiválogatta a számbajöhető anyagot és csoportokra osztotta az ismeretterjesztő, az irodalmi és a szórakoztató olvasmányokat. A Magyar Népközösség könyvtára jelenleg 1200 darab könyvvel rendelkezik és a napokban érkezett meg az újonnan beszerzett 100 kötetes Magyar Népkönyvtár is. Természetesen a népközösségi könyvtárat állandóan tovább fejlesztik. A könyveket az igazolt népközösségi tagok két hétre teljesen díjtalanul kapják, akik pedig két hétnél tovább tartják, kötetenként 2 lei "büntetést" fizetnek. Az ebből befolyó összeget a könyvtár fejlesztése céljaira használják fel. A tagok igazolásait a népközösségi irodában Bodnár József iskolaigazgató végzi személyes kérés alapján. A Magyar Népközösség ezután is köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik akár pénzbeli, akár pedig könyvadományukkal hozzájárultak a népközösségi könyvtár megteremtéséhez. A könyvtár egyelőre csak vasárnap lesz nyitva, de szükség esetén hetenként a délutáni órákban is a tagok rendelkezésére áll.

Gazdát cserélt az aradi Uránia mozgóképszínház

Érdekes vásárlás híre terjedt el csütörtökön Aradon. A hírek szerint tulajdonost cserélt az aradi Uránia-mozgó, amely eddig Schillinger Imre mérnök tulajdonát képezte. A mozgószínházat, a hangos vetítógéppel és egész berendezésével — a hírek szerint — Kele György, a Corso-mozi titkára vette meg és vételárul állítólag közel félmillió lejt fizet ki a mozgó eddigi tulajdonosának.

A tárgyalások ténylegesen hetek óta folynak és az utóbbi napon Schillinger Imre mérnök, valamint Kele György Bucurestibe utaztak, hogy az átírás formáit illetékes hatóságok előtt elvégezzék.

A mozgó vezetőségétől nyert felvilágosításaink szerint a hírek a vásárlás megtörténtéről ilyenformán kissé koraiak, mert a megállapodás — szerintük — csupán elvben van meg és még végleges megegyezés, valamint az átadás nem történt meg. Ezzel szemben tudnivaló, hogy Schillinger mérnök a jövőben vegyivár munkájába kíván bekapcsolódni.

Megjelent a hivatalos lapban a satumarei Iparosóthton visszaadásáról szóló miniszter-tanácsi határozat

A Monitorul Oficial április 4-iki számában minisztertanácsi határozat jelent meg, amely felhatalmazza a munkaügyi minisztériumot arra, hogy megállapodást kössön a satumarei (Szajmár) Iparosóthton képviselőivel. Olyan megállapodás létesítéséről van szó, amelynek alapján az Iparosóthton ingatlanát, amelyet jelenleg az oradeai (Nagyvárad) munkakamara tart birtokában, vissza lehessen adni az eredeti tulajdonosoknak. Ugyanakkor a megállapodással le kell zárni mind azokat a pereket és jogi vitákat, amelyek a satumarei (Szajmár) Iparosóthton törvényes képviselői és egyfelől a munkaügyi minisztérium, másfelől pedig az oradeai (Nagyvárad) munkakamara között a székház birtokjoga körül keletkeztek. A minisztertanácsi határozat értelmében a munkaügyi minisztérium azzal a feltétellel kötheti meg a fenti értelemben vázolt megállapodást, ha a satumarei (Szajmár) Iparosóthton képviselői hiteles nyilatkozatban lemondanak mindenféle kártalanításról, vagy peréről, amely az oradeai (Nagyvárad) munkakamara, vagy a munkaügyi minisztérium ellen indíthatnának a székház elvétele és az oradeai (Nagyvárad) munkakamara birtokába történő átadása miatt.

Köhögés ellen

MIHAIL

szörpöt MEGBIZHATÓ KÉSZÍTMÉNY

Magyar törvényhozók tanácskozásai Bucurestiben

Bucurestiből jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: A magyar parlamenti csoport tagjai a parlamenti ülészek idején számos, a magyarságot közelebbről érdeklő ügyben jártak el. Gróf Teleki Ádám és Bartha Ignác dr. felkeresték Ralea Mihail munkaügyi minisztert, akivel a parlament

elő terjesztett cég-ügyekre vonatkozó javaslatokat tárgyaltak meg a szakmai érdekek képviselőjében. A parlamenti csoport tagjai máskülönben megbeszéléseket folytattak Silviu Dragomir dr. kisebbségi miniszterrel is és támogatását kérték a cég-ügyekkel kapcsolatban.

Az orvosi testület szervezéséről szóló törvény intézkedései

Az orvosokon kívül senki sem ajánlhat orvosságokat — A jövőben az orvosok csak a testület engedélyével tarthatnak előadásokat,

Röviden már megemlékeztünk arról, hogy a parlament elé került az orvosi kollégium megszervezéséről szóló új törvény. Hortolomei egészségügyi miniszter a szenátusban mondott beszédében rávilágított arra, hogy a törvénynek az orvosi gyakorlat szabályozása és megvédése a célja. Az orvosi kollégiumba való felvétel és a fegyelmi rendszabályok biztosítását ezt a tekintélyt. A miniszter egyébként hangsúlyozta, hogy az orvosi kar színvonalát biztosíték arra, hogy a fegyelmi és összeférhetetlenségi esetekre ritkán kerül majd sor.

Lényeges intézkedése a törvénynek, mely fenntartja az orvosi kollégiumok számára a jogot, hogy a tiszteletdíjakat szabályozzák és a magánintézmények orvosai javára minimális fizetést állapítsanak meg. Legfelsőbb fegyelmi törvényként a törvény a Semmitőszéket jelöl meg.

A miniszter megemlékezett arról, hogy sok félreértés származott a törvényjavaslat ama szakasza körül, amely az orvosságok kiszolgáltatásának kérdését szabályozza. Ez a szakasz meg akarja gátolni azt, hogy minden arra nem hivatott egyén, legyen akár gyógy-

szerező is az illető, orvosságot ajánlhasson, tehát a gyógyszerészek és droguisták se árusíthassanak gyógyszert orvosi rendelés nélkül. A törvényhozó nem gondolt arra, hogy egyes közhasználatu gyógyszerek elárúsítását megakadályozza. Viszont tény az, hogy látszólag ártalmatlan, kikus tanácsokból bajok származhatnak. Például a közhasznált piramidon a szivbajosoknál szívdobogást idéz elő, — mondotta a miniszter. — nagy mértékben szedve pedig súlyos bajt okoz. Bizonyos esetekben a jód is ártalmas lehet. Egyesek 45 éves koruktól kezdve az érlelmeszedés elkezdése végett jódot szednek orvosi szabályozás nélkül, aminek következtében az illető balesedő kaphat, régi tüdőbaj kiújulhat, valamint rákot.

A törvényjavaslat 37. szakasza meg akarja akadályozni az orvos üzleti reklámjait. Az orvos tábláján csak a név, a rendelőóra és a specialitás megjelölését engedik meg. Megtiltja a törvény, hogy egy orvos „hasznos hajtó célből” előadásokat tartson. A végrehajtási utasítás szabályozza majd, hogy mikor adhat az orvosi testület esetről-esetre engedélyt arra, hogy az orvos a nevét forgalomba hozza.

Megkezdődött az Auschnitt-ügy felelőviteli tárgyalása

Bucurestiből jelentik: Az ítéletábla tegnap kezdte meg Max Auschnitt ismert bűnperének felelőviteli tárgyalását. Mint megírta az Aradi Közlöny, az illovi törvényszék közel egyhónapos tárgyalás után március 14-ikén hat évi börtönbüntetéssel sújtotta és közel 300 millió lei kártérítésre ítélte a nagyiparost, aki az ítélet ellen védői útján felmentése érdekében felelővítést jelentett be. A felelővítési tárgyalás során Auschnitt védői és a magánvád képviselői ugyanazok voltak, mint a törvényszéki tárgyaláson. A táblai tárgyaláson Radu Pascu, a bucuresti-i ítéletábla elnöke elnökölt. A tárgyalás megnyitása után Vasile Melinte ügyvéd. Auschnitt védője kért szót, majd bejelentette, hogy az előző ítélet megsemmisítését kéri az általa felsorolt törvényszakaszok alapján. A védő arra hivatkozott, hogy Auschnitt nem követte el a neki tulajdonított de-

vizakihágási bűncselekményt, valamint a csalárd ügykezelést, aminek címén őt elítélték. A külkereskedelmi minisztérium részéről Valentin Georgescu ügyvéd emelkedett szóásra és a védő által bejelentett kifogás elutasítását kérte. Radu Pascu elnök ezután Bentoiu Aurelian ügyvédnek, a Resita-művek megbízottjának adta meg a szót, aki ugyancsak a védő kifogásának elutasítását kérte a táblától és azt igyekezett bizonyítani, hogy az előző ítéletet a megfelelő törvénycikkek alapján hozták meg. Paduraru Gheorghe táblai főügyész ugyancsak hasonló értelemben szólalt fel. Utoljára ismét Vasile Melinte ügyvédnek adta meg a szót a táblai elnök és a védő érveivel igyekezett megdönteni a köz- és magánvád indokait és ismételt az igyekezett bizonyítani, hogy kifogásai helytállóak. A táblai tárgyalás folytatását elhalasztotta.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.

TELEFONSZÁM: 20-10.

Ma, egy élmény a XX. század legmonumentálisabb és leggrandiózuzsabb filmalkotója, Victor Hugo halhatatlan regénye filmen

A Notre Dame-i toronyőr

William Dietrele rendezésében. Charles Laughton és Maureen O'HARA-val.

Uj román hirdató a legújabb eseményekkel. — Előadások 3, 5, 7 15 és 9:30 órákor. 11:30-kor matiné olcsó helyekkel. Dé utánra a tolongás eikerülése végett kérjük a jegyeket dé-előtt megváltani. — Kezvezményes és szabadjegyek nem érvényesek.

A Magyar Színház 300 ezer lei segéllyel szerepel Cluj (Kolozsvár) város új költségvetésében

Harmincmillió leivel emelték a városi adókat és illetékeket

Clujról (Kolozsvár) jelentik: A cluj-i (Kolozsvár) városháza számvevőszéki hivatala a napokban készült el az új, 1940-1941-es városi költségvetés összeállításával. A munkálatakat Farcas Vasile főszámvevő irányította és az új költségvetést — jóváhagyás végett — már felterjesztették a Somes (Szamos) tartomány királyi széktartóságához.

Az új költségvetésben a bevételeket 30 millió lejjel felemelték. Ez az előirányzat annyit jelent, hogy ebben az évben a városi adófizető polgárságnak 30 millió lejjel többet kell fizetnie, mint az elmúlt költségvetési évben.

Az elmúlt évben 138 millió lei volt a bevételi előirányzat végösszege, ebben a költségvetési évben viszont 168 millió lei. Ezt a hatalmas különbözetet — harmincmillió leit — a városvezetőség új adókból és illetékekből akarja előteremteni. Így többek között a következőkből:

Két lejjel felemelték a villanvillám kilowattjának díját. Ebből az áremelésből 7 millió 650 ezer leit akarnak előteremteni. Az ingat-

lan- és pótdókok felemeléséből 13 millió 500 ezer leit fognak bevenni. Felemelték ezenkívül több városi illetéket is.

A Magyar Színház, mint a múlt évben, ebben a költségvetési évben is évi 300 ezer lei állami támogatást kap. A kisebb-ségi egyházak iskolái pedig egymillió 100 ezer lei városi segélyt élveznek majd.

A többi többségi iskolák ebben az évben 2 millió 600 ezer lei városi segélyt kapnak. Érdekes megemlíteni még a kiadási tételek közül, hogy a Román Opera egymillió leit kap, a városi ügykezelés költségeire 13 milliót, a polgármester reprezentációs költségeire 480 ezer leit, a tisztviselők lakbérsegélyvére 2 millió 922 ezer leit, ünnepségekre 100 ezer leit, légvédelmi célokra pedig 2 millió 291 ezer leit irányoztak elő.

Cluj (Kolozsvár) új városi költségvetését tíz napra közszemlélésre tették ki, hogy a város polgársága megtehesse észrevételeit. Ezután terjesztették fel Somes (Szamos) tartomány királyi széktartóságához, amelynek pénzügyi osztálya most tanulmányozza.

Ma már csak az lehet világhírű, ami rendkívüli

tulajdonságokkal bír. Ilyen rendkívüli tulajdonságokkal van a természetből megáldva az a három zseniális tudós által Amerikában felfedezett, csodás hatású gyógynövény, amelynek kivonatából a "GASTRO-D." készült.

Tudományos alapon bebizonyították, hogy a "GASTRO-D." gyógyszerben olyan, eddig még ismeretlen gyógyanyagok vannak, amelyek a degenerálódásra hajlamos szervezetet annyira kedvezően befolyásolják, hogy az organizmus ismét teljesen képes a normális életműködésre. Ez a magyarázata annak, hogy a "GASTRO-D." kezeléssel olyan nagyszámú krónikus (15-20 év óta szenvedő) gyomor-, bél-, epe-, vese-, és májbeteg tökéletesen meggyógyult. Számítalan hálaalköszönőlevelet érkezik be naponta a meggyógyult betegek től.

"GASTRO-D." kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy postán megrendelhető 150 lei utánvét mellett CSASZAR E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Egyházközségi tájékoztató

a gradistól (Mosoczi-telepi) római katolikus hívek egyházi helyzetéről

A gradistei (Mosoczi-telepi) római katolikus egyházközség felszólítást intéz a telep római katolikus hívekhez, s a felszólítás teljes szövegét a következőkben közöljük:

Szükségesnek tartjuk, — szól a felhívás, — a telep római katolikus híveit a nagy nyilvánosság előtt felvilágosítani, hogy tudomása legyen mindenkinek egyházi helyzetéről.

Az összkatolikuság egyetemes óhaldának megfelelően az egyházközségnek a főtisztelendő minorita-renddel, az önálló plébánia létesítése érdekében kötött megállapodását a Püspök Ur Óragyméltósága 1939. év október 1-től kezdődőleg jóváhagyta. Az aradvárosi egyházközség ezen intézkedések alapján a különválást tudomásul vette és a telepen az egyházközségi adószedést a telep egyházközségnek adta át.

A plébániát felállítottuk és azóta a telep hitéletét egy plébános és egy segédlelkész látják el, akik a telepen a templom melletti épületben laknak. Ott van a plébánia hivatal is berendezve. A hívek összes egyházi ügyeit ez a plébánia intézi. Az összes egyházi ténykedéseket innen kapják: a szentségek kiszolgáltatását, keresztfelét, házasság, utolsó kenet, temetés, gyászmise stb.

Az egyházi adót a gradiste-telepi egyházközség pénztárába, vagy pénzbeszedésének kell fizetni. Kérjük a híveket, hogy egyházközségi adóikat és a hátralékokat mielőbb egyenlítsék ki, hogy az igaz katolikus hitélet menetét anyagilag ne zavarják. Minden legkisebb összeget, amit fizetnek, a telep katolikusainak hit, karitatív és nevelői munkájára fordítják. Amit adunk önmagunknak adjuk.

Felkérjük azokat a katolikus testvéreinket, akik templomépítésben vállalt kötelezettségeiket nem teljesítették, hogy az ilyen önkéntes vállalásukat sürgősen rendezzék.

A római katolikus Egyházközség Grádiste (Mosoczi-telep.)

Félmillió leies pert indított a bucuresti-i szovjetkövetség egy biztosító társaság ellen

Huszonhét négyzetméteres telekrész visszaadását kéri az orosz ügyvivő

Bucurestiből jelentik: A bucurestii szovjetkövetség a „Steaua României” biztosító társaságnak 553 négyzetméteres részét adta el Calea Victoriei 23. szám alatti telekéből, amelyen a régi orosz követség közben lebontott épülete állott. Ezen a részen a Steaua României blokházat épített. A szovjetkövetség azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a társaság az eladott 553 négyzetméteren felül 27 négyzetméter igénybevevél. Ezzel kapcsolatos igényét a követség kereset formájában kívánja értékesíteni, amelyet az ilfovi törvényszék-nél indított meg Paul Kukuljev, a Szovjetunió bucurestii ügyvivője. A keresetben Kukuljev kéri, kötelezzék a biztosító társaságot, hogy engedje át

teljes tulajdonába a szovjetkövetségnek a 27 négyzetméter, amelyet a biztosító jogtalanul beépített és e rész visszaadásán kívül kötelezze a bíróság a társaságot arra, hogy fizessen a szovjet követségnek 300 ezer leit — amennyibe a 27 négyzetméteren eszközölt építkezés lerombolása kerüljön — továbbá 270 ezer lei kártérítést. A telekrész visszaszolgáltatásán kívül tehát összesen 570 ezer lei megfizetését igényli a követség.

A kereset tegnap került először tárgyalásra az ilfovi törvényszék második tanácsa elé. A Steaua României képviselője határidőt kért, hogy válassziratót nyújthasson be, mire a törvényszék a tárgyalást június 25-ikére halasztotta.

Selyemharisnyát, férfi és gyermekharisnyát, selyem és cérna reformot és kombinét, bőr és cérna keztyűt, szövetet legelőcsöbban **BOGYO**-nál Str. Eminescu 1 Corso mual mellett

Felesége és annak szeretője meggyilkoltak egy satumarei (Szatmár) közrendőrt

A tömeg meg akarta lincselni a helyszíni szemlére kísért gyilkosokat

Satu-Mare (Szatmár.) Röviden megírtuk, hogy Laza Gavril satumarei (szatmári) közrendőr néhány nappal ezelőtt nyomatlanul eltűnt. Péntekre aztán kiderült, hogy

a rendőrt saját felesége és annak szeretője meggyilkolták és holttestét bedobták a Somesba (Szamos.)

A satumarei (Szatmár) rendőrség néhány napi nyomozás alatt a következő tényállást állapította meg:

Laza Gavril 35 éves felesége szerelmi viszonyt folytatott Sarzea Ioan Cluj (Kolozs-megye) születésű fiatalemberrel, aki a brailai telencházban nevelkedett és katonai gyakorlatra vonult be Satumarera (Szatmár.)

A rendőr állítólag egyszer rajta is kapta feleségét Sarzeával, akit akkor erővel megnemvitett.

Az elmúlt pénteken Laza a rendőrségen megkapta havi fizetését és betért a lakásuk közelében levő kocsmába, ahová később az asszony is utánament és

a házaspár között hangos veszekedés zajlott le a pénz miatt.

A kocsmabotrány után Lazáné felkereste Sarzeát és elpanaszolta neki, hogy milyen durván viselkedett vele szemben a férje. Ekkor **elhatározták a gyilkosságot, amelyet még az éjjel végre is hajtottak, a fákamrából behozták a fejszét, az asszony le-**

fogta a mélyen alvó ember lábát, Sarzea Ioan pedig a fejszével két hatalmas csapást mért az alvó rendőr fejére.

A vér magas ivben freccsent szét a kis szobában. A két fejszeapás után még volt élet a rendőrben. Még rugdalózni próbált, mire

Sarzea torakonragadta és addig fojtogatta, amíg meg nem halt.

Az asszony ez idő alatt is teljes erejével fogta férjének lábát. A gyilkosság után

pokrócba csomagolták a holttestet és a sötét éjszakában a Someshoz (Szamos) vitték és bedobták a megáradt folyóba, másnap pedig Lazáné sirva jelentette a rendőrségen férje eltűnését, mire megindult a nyomozás, amely aztán a gyilkosság felderítéséhez vezetett.

Hosszas vallatás után ugy Sarzea, mint Lazáné bevallotta bűnét és részletesen elmondták a gyilkosság lefolyását. Csütörtökön a rendőrség a gyilkosság helyszínén lejárta a bűnösökkel a bűncselekményt, miközben **a ház előtt hatalmas tömeg gyűlt össze, amely meg akarta lincselni az elvetemült gyilkosokat.**

A rendőröknek nagy erőfeszítésükbe került, hogy társuk gyilkosait megvédjék a tömeg dühe elől.

Ugy Laza Gavrilét, mint Sarzeát átkísérték a satumarei (Szatmár) ügyészség fogházába,

Férfiruhában szökött meg a fogházból egy rabnő

Budapestről jelentik: A Markó-uccai ügyészségi fogházban Sebestyén Pálné előzetes letartóztatásban levő asszony reggelként feljárt, takarítani Várnai Sándorhoz, a fogház gondnokához, Sebestyénné csütörtökön korábban indult a gondnok lakására s a fogházörnek megemlítette, hogy a gondnok apósa most uazik el. A lakásban azután felöltözött az após ruhába és így férfimezben, a kezében két bőrönddel, elhagyta a fogházat. Az őrnem tartóztatja fel abban a hiszemben, hogy a gondnok apósa távozik.

A szökést hamarosan észrevették s ekkor kiderült az is, hogy Sebestyénné összeszedte az értékesebb holmikat a gondnok lakásából és azokat elvitte a bőröndben. De nem sokáig örülhetett a sikerkültségnek, mert még aznap elfogták.

Meghalt egy amerikai nagybácsi:

Háromszázezer dolláros örökség Aradon

Ardelean Dezső a közismert bőgős és családja értesítést kaptak, hogy rájuk maradt az Egyesült-Államokban elhunyt nagybátyjuk vagyona

Hogy az amerikai nagybácsi operettromantikája néha valósággá válik még a mai világban is: elhíhet. De az is kétségtelen, hogy a legtöbbször olyanokhoz látogat el az újvilági örökség, akik legkevésbé számítottak rá. Példá erre a megállapításra a legutóbbi napok milliós örökségre váró jelöltje: Ardelean Dezső, az aradi szórakozóhelyek közkedvelt, kedélyes bőgőse, akire hat testvérevel együtt álomszerű összeg vár — háromszázezer dollár — amelyhez egy régen Amerikába származott nagybácsi halála révén jut.

A Tribunal Dobru-uccai lakásában felkerestük a holdog cigányzenészt, aki örömmel meséli a leihen milliós örökség előzményeit és részleteit.

— Pósa Károly bátyám hagyta ránk az örökséget — mondja Dezső bőgős — bizony alig tudunk felocsudni az örömteljes meglepetésből. Az elhunyt — Isten nyugtassa — apám unokafivére volt, tehát eléggé közeli rokonságban vagyunk. Harminchat évvel ezelőtt ment ki Amerikába és akkor éppen annyi idős lehetett. Enn abban az időben hét—nyolc éves kisfiú voltam és jól emlékezem rá. Pósa Károly Clevelandba került, zenélt, éttermet nyitott és vagyont szerzett. Többet alig tudunk róla.

— Néhány héttel ezelőtt — folytatta az örökös — Tinca (Tenke) levél érkezett Amerikából. Azért írtak Tinca (Tenke), mert mindannyian onnan származunk és még ma is ott lakik négy testvérem, akik a levél vétele után azonnal értesítették a másol élő fivéreket. Így kaptam értesítést én is az amerikai levél tartalmáról. Ez a levél hozta az örökség hírért.

Pósa Károly blokkházának egyik lakója Irta és beszámolt arról, hogy bátyánk meghalt. Miután pedig Pósa Károlynak Amerikában rokonsága nem volt, a legközelebbi hozzátartozókat illeti a vagyon, tehát mi, Ardelean-testvérek, mint hyenek, kénynt tarthatunk rá.

— Háromszázezer dollár nagy pénz, még ha hét felé is osztják szíjjel. A négy tinca (Tenke) testvéren kívül él egy-egy fivérem Oradean (Nagyvárad) és Békéscsabán, Magyarországon. Most folyik azoknak az iratoknak a beszerzése, amellyel a rokonságot fogjuk bizonyítani.

Azután, még hozzátesszi:

— De mégsem hiszem én, csak ha itt lesz előttem, az asztalon. Olyan messze van Amerika és a háborus viszonyok sem válnak javára az ügy sima lebonyolításának. Pedig, bizony, jól is jönne. Felhagynék a muzsikálással, hiszen eleget dolgoztam, nyugodt öregségünk lenne. Nem is tudjuk mennyi is az a sok pénz, amelyről szó van, de még a hetedrészét is alig tudjuk elképzelni — mondják mind a ketten. Még a tizedrészevel is megelégednénk, csak itt lenne már...

Dezső bőgős vidámabban zenél ezentúl éjszakáról-éjszakára, egészen addig, amíg nem lesz szüksége arra, hogy zenéljen s ha kedve tartja, maga huzathatja majd... (G. L.)

Súlyos árvizveszedelem a Dunarea (Duna) alsó folyása mentén

Ujvidék egyik telepén kétezer ház összedőlt

Bucuresti. Az államvasutak vezérigazgatóságát értesítették, hogy a corabiai és calafati kikötőket a Dunarea (Duna) vize elöntötte. Újabb intézkedésig szünetelnek a szállítások ezekbe a kikötőbe. Turnu-Severin és Zimony között az ár olyan magas, hogy több helyen elöntötte a vasúti pályatestet. A személyforgalmat átszállással bonyolítják le, a teherforgalom pedig szünetel.

Belgrád. (Rador.) A Dunarea (Duna) és mellékvei tovább áradnak és az egész jugszláv bánáti rész csaknem teljesen víz alá került, ami súlyos károk okozója lehet az ezévi buzatermést illetően. Ujvidék városát, amelynek külső részei már víz alatt állnak, teljes

árvizkatasztrófa fenyegeti, ha a város belső részét védő gátak nem bizonyulnak elégségeseknek a víztömeg feltartására. Több mint 10 ezer ember hajléktalan. A Budapest—belgrádi vasúti közlekedés pedig teljesen szünetel.

A Dunarea (Duna) csüttörtökön elöntötte az ugynevezett Adamovics-telepet, amelyet régebben Daránvi-telepnek neveztek és azt annak idején Daránvi Ignác alapította. Több, mint 2000 ház összedőlt. A telep uccáin két és fél méter magasán áll a víz. A hullámok olyan erővel ostromolják a vasúti töltést, hogy több helyen már is meglazult és ha átszakad, úgy az egész város menthetetlenül elpusztul az árvízben.

A tavasz minden divatkülönlegességét

az idény pompás szín- és szövésmin-táiban hiánytalanul megtalálja

MEDREA divatruházában
az Omescu-patika mellett.

A jelentkezők 30 százaléka bukott el eddig a bucaresti-i kozmetikai vizsgán

Sikerrel vizsgázott fiatal aradi kozmetikusnő érdekes megfigyelései a vizsgákról

Néhány hete a bucaresti egészségügyi minisztériumban előkező és szakértő bizottság előtt néhez vizsgákon esnek keresztül az ország kozmetikusnői és kozmetikusai. Az egyik, Aradról első között vizsgázott fiatal kozmetikusnő: Atlasz Ibi urileány, Atlasz Zsigmond aradi fakereskedő leánya, aki a vizsgabizottság külön kitüntetését nyerte el. Atlasz Ibi évekig tanult kozmetikát Aradon, majd Budapesten Pongrácz Árpád vegyész-mérnök kozmetikájában nyert diplomát. Résztvett Budapesten egy "kikészítési" versenyen is, ahol, mindössze két első és két második díj volt kifizetve. Az egyik második díjat, 20 jelentkező közül megszerezte. A mostani szakvizsgára sokakat készült és bár Resitan (Resica) saját kozmetikai intézete volt, felhagyott vele, hogy minden idejét a tanulásnak szentelje.

— Elsők között voltam, akiket Bucureszibe hívtak — mondotta a fiatal kozmetikusnő —, ahol az egészségügyi minisztérium egyik termében a következő összeállítású bizottság előtt kezdte meg ötven kozmetikus az írásbeli vizsgát: Anghelescu dr. volt miniszter elnököt, a bizottság tagjai pedig: dr. Nicolau neves dermatológus, Voina Aurel dr. egyetemi tanár, Savu Valentin dr. klinikai főorvos, Rasmarița Ioan dr. Bucuresz városának főorvosa és Mihăileanu dr. az egészségügyminisztérium főtitkára voltak, az utóbbi ezalkalommal is alkalmi teendőket látta el.

Atlasz Ibi elmondotta, hogy egy hatalmas teremben a jelöltek urnából kiemelték az írásban feladott vizsgafételeket, s amíg kézitették a dolgozatot a bizottság tagjai az asztalok között felajárva figyelték a munkát, valamint azt, hogy senki se használjon szótárat, vagy egyéb segédeszközt.

— A bizottság tagjai azonban valamennyien rendkívül szívélyesek voltak, nem vették szigorúan a vizsgát. Sok kérdésre adtak közben felvilágosítást és jóindulatosan kiségezték azokat, akik talán

a nyelvtudás hiányossága, vagy talán a tétel komplikációja miatt kissé nehezebben haladtak előre. Nekem a festészetről kellett írnom. A festészet, mint művészetről, nevesebb festőművészekről, Michel Angelótól kezdve Rubensen, a spanyol festőkön keresztül egészen a régi mesterekig. Voltak, akiknek a szóbrásatról kellett írniok, Stefan cel Maretről, vagy például a Nemzeti Ujjászületés Frontrájáról, egyesek a modern énekesekről számoltak be, míg mások híres orvosokról emlékeztek meg dolgozataikban, aszerint, hogy tetteik mit írtak el.

A fiatal kozmetikusnő írásbeli dolgozatáért külön kitüntetésben részesült és ezután néhány nappal később került sor a szóbeli vizsgákra, mely a minisztérium igazgatói szobájában ment végbe. A jelölteket egyenként husz-harminc percre szólították be a bizottság elé és mindenki az első kérdésre — ez előre meghatározott módon történt — eddigi működését vázolta. Azután kérdéseket iméztek a jelentkezőkhöz a mirigyekről, az izmokról, a pudingokról. Próbát tettek a vizsgázókkal oly módon, hogy bizonyos anyagokat fel kellett ismerniök és azután megokolták, hogy miről ismertek rá. A masszázs-vizsgát egyik jelölt a másikon mutatja be, végül pedig kérdéseket tettek fel az új kozmetikai rendeletről. Például hogyan használják az elektromos gépeket stb. Köztudomásu, ugyanis, hogy a kozmetikusoknak tilos mindenféle elektromos erővel hajított gép használata.

Atlasz Ibi még elmondotta, hogy bár a jelentkezők 30 százaléka bukott el eddig a vizsgákon, mégis jóakarattal látott minden esetben és a szakértő vizsgabizottság csupán azokat tiltja el a további működéstől, akik a szóbeli szakvizsgán valóban nem felelnek meg a követelményeknek. Egyébként a vizsga eredményét tíz-tizenöt perccel a szóbeli után kihirdetik és a hozott döntés határozza azután meg, hogy megkapja-e a diplomáját a kozmetikus vagy sem.

Aradról még igen sokan mennek vizsgára és az eddigi jelentkezők valamennyien sikeresen tettek le úgy az írásbeli, mint a szóbeli vizsgát. A kozmetikusok most néhány hélig ismét diákoknak érzik magukat és izgatottan szurkolva várják a vizsgabizottság határozatát, mely ezután azonban nem osztályvizsgáról, hanem sok esetben a megélhetés kérdéséről dönt.

Vásárhelyi János református püspök Bucuresziből visszatért Clujra (Kolozsvár)

Clujról (Kolozsvár) jelentí az Aradi Közlöny tudósítója: Vásárhelyi János ardeali (Erdély) református püspök, aki tudvalevőleg Laár Ferenc és Illyés Gyula egyházi tanácsosok kíséretében már napok óta Bucuresziben tartózkodott. Cluj (Kolozsvár) munkatársunknak nyilatkozatot adott a bucaresti-i ut eredményeiről. A református püspök és kísérete felkereste Nistor kultuszminisztert és Silviu Dragomir dr. kisebbségi minisztert, akiknél a kongrua ügyében jártak el s egyben kérték, hogy az ardeali (Erdély) reformátusok nevében is köszönetet tolmácsoljanak a kormány tagjainak a kedvező elintézésért. Ugyanakkor szóvá tették az összpontosított református választás katonák ügyét a lelki gondozásukra vonatkozólag. Ezután Caliani vezérfelügyelő előtt a református iskolaiügveket tárgyalt fel.

Vásárhelyi János református püspök és Varga Bélaunitárius püspök, mint jogszerinti szenátorok résztvettek a legfelsőbb törvényhozó ház ülésén, s ennek befejezése után tértek vissza Clujra (Kolozsvár).

Havi 20.000 lei

jövedelmet érhetnek el az ország összes megyéiben, agilis, szervezőképes cégek, vagy egyének, minden háztartásban nélkülözhetetlen világszabadelom egyedárusítói megye-képviselővel. Aruraktárhoz szükséges tőke 30—50.000 lei. Ajánlatokat I. Dickmann, Bucureszti, str. Cap. Protescu 24. hirdetőiroda továbbítja.

ARADI KOZLONY

• cson: 11-12. szögnyoms: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

6 hónapra 840 lei // Negyedévre 210 lei
Évesre 1420 // Egy hónapra 70

Dr. Lakatos Ottó rendőrnök-plébános 70 éves...

Arad őszhajú plébánosa, a mélyszögös szeretettel övezett dr. Lakatos Ottó átlépte a 70 éves kor küszöbét... Dr. Lakatos Ottó, a romániai minorita-rend főnöke, szentiszéki tanácsos az aradi római katolikus hívek tehérhajú pásztora, aki a nyilatát mindig a szeretet, az igaz hit a krisztusi szellem virágos mezejére tette, — betöltötte a 70-ik élet esztendőjét.

Egy pillanatra állunk meg az a betűk sorával tisztelegünk a kultur és társadalmi munkásságban el- töltött 70 esztendő előtt: dr. Lakatos Ottó nemcsak a társadalom építő munkása, hanem a legszebb gondolatok és érzések pásztora is aki örömetlen hittel és lélekkel, a mai vérező világ elvakultságát között a megbékélés és a szeretet tanait hirdette...

A város plébánosa szombaton, április 6-án örven- jetes egészségben, testi és lelki frissességben ünnepe- lte hívei körében a 70-ik életévének betöltését. És ez alkalommal a város minden társadalmi rétegéből, vallás és nemzetiségi különbség nélkül a szeretet, há- la minden megnyilvánulásával elárasztották. A külön- böző társadalmi, hitbizalmi egyesületek, magánosok nyilvánították szívből fakadó jókívánásaikat és a születésnap elbűstéjén az énekkarok szerepétálal cse- nények fel a virágokkal ékes ablaka alatt... A plébá- ni hivatali szobáját is virágerdővé varázsozták a hí- vek, akiknek ragaszkodása és tisztelete telén szebb és színpompásabb virág, mint bármely más.

Dr. Lakatos Ottó rendőrnök, plébános születésnap- ja alkalmából már az előző nap is sokan siettek jó- kívánásaikat tolmácsolni. Elsősorban a rendház tag- jai — Novák Mihály helyettes rendőrnökkel az élén — ünnepelték a Nagyságos Urat, aki meghatódva hall- gatta a Krisztusban testvérek öröm és tisztelet által ösztökélt szavait. Az aradi római katolikus egyház- község dr. Székely Lajos egyházközségi világi elnökkel az élén festőileg mezejent a plébánián, hogy a vá- ros római katolikus társadalmának nevében tiszteleg- sen és az aradi római katolikus gimnázium tanárikara és növendékei nevében Fischer Aladár igazgató mon- dott meleg köszöntő szavakat. Az aradi Katolikus Kör dr. Párcz Béla vezetésével róta le háláját és tiszte- letét: a 70-ik születésnapját ünneplő ősz rendőrnök- plébánosnak — majd a Kolping-egylet nevében Páulcs Pál, Hentschel István, a zárda-iskolák nevében M. Spolastika főnök, a Szociális Misszió társulat ne- vében gyv. báró Andrásnyí Károlyné és Hallor Józsa nyilvánították szerencsevíváságaikat. A római kato- likus elemi iskola, a különböző kongregációk vezetői, a római katolikus Leányklub, a Katolikus Dalárda, a templomi nagyköz, a Jézus Szíve énekár, a grádistel (Atosóczy-telep) Szociális Misszió vezetői is testületük nevében fejezték ki ragaszkodásukat és mély tisztele- tükét az ünnepelt személye és munkássága iránt. A helyi sajtó képviselői is eljöttek Aradváros plébáno- sához a számosan a tisztelő hívek, barátok közül is személyesen jelentek meg a plébánián, vagy levél- ben, táviratban tolmácsolták a legmelegebb jókíván- ságaikat. Mélyen megható sorokat írt az evangélikusok jelenleg gyengélkedő főpásztora, Prind Lajos püspök, aki a legmelegebb barátság kifejezésével kérte a Min- denható áldását a 70 éves ünnepeltre.

Dr. Lakatos Ottó 70 esztendő s az aival szív melegével, mélyszögösen meghatódva vette tudomásul a személye iránt megnyilvánuló általános szeretetet és még ebben a korban is vállalja a munkát, a gondot, amit Arad római katolikus társadalmának a kereszté- ny szellemben való irányítása megkíván. Lelkiereje brálja a testét, amelyet Isten szolgálatára ajánlott több mint egy fél évszázaddal ezelőtt...

— ZÜRICH TÖZSDÉZARLAT: Páris 9.04 és fél, London 15.96, Newyork 445.87, Brüsszel 75.90, Milánó 22.50, Amszterdam 236.75, Berlin 178.70, Szófia 5.50, Belgrád 10.00, Bucuresti 2.12 és fél.

— Háromezerkétszáz kilométeres utat tett meg egy nap alatt az ausztráliai haditengerészet négy bombavető repülőgépe, Sidneyből jelentik: Az ausztráliai haditengerészet négy bombavető repülőgépe Sidneyből Perthbe repült. A két város közötti 3200 ki- lométeres utat egy nap alatt tették meg. Mind a négy gép a legjobb állapotban érkezett meg Perthbe. Az ut célja az új típusu katonai repülőgépek gyorsaságá- nak és teljesítmőképességének kipróbálása volt és a pró- barepülés a legjobb eredménnyel végződött.

— Millió visszaféléseket lepleztek le a kincstár kárára egy botosani-i szövetségkereskedésben a repülőbéllyeg-ellenőrök, Bucurestiből jelentik: A repü- löbéllyeg ellenőrzését végző szervek váratlan vizsgálá- tot tartottak a Baratz és Weisberg botosani-i nagy szövetségkereskedésben és megállapították, hogy a cég a számlák, megrendelőlevelek és üzleti könyvek felbé- lyegzése körül többmillió lei kárt okozott a kincstár- nak. Az eljárás folyik.

Tekintse meg bel és külföldi divatujdonságaimat SZMUTNY

nődivat és kolozsvári ruház. S r. Motianu 2-4

— Oradeai (Nagyvárad) kereskedők küldöttsége a nemzetgazdasági miniszternél, Bucurestiből jelentik: Anghelescu nemzetgazdasági miniszter szombaton az oradeai (Nagyvárad) kereskedők egy csoportját fo- gadta kihallgatáson, akikkel egyetemben megvizsgálta a termelés előrehaladását és az árak ellenőrzését.

Solymosán Magda emlékest Cluj (Kolozsvár)

Cluj (Kolozsvár). A város közönsége kezelettel várja a Solymosán Magda emlékestet, amelyre már régen folynak az előkészületek. Tudvaló, hogy az előadás megtartásának egyetlen akadálya az volt, hogy nem készült el eddig az a szobor, amelyet az emlékestnek eszén lepleznek le, hogy aztán felállít- sák a színház előcsarnokában. A szobor — amely Szerváciusz mester alkotása — közvetlenül befeje- zés előtt áll, úgy hogy az emlékest megtartására még ebben a hónapban sor kerül. A közönség meghatott szeretettel adózik majd ezen az estén a felelthet- lenül kedves és tehetséges fiatal primadonna emlé- kének.

— Veszélybe került egy angol teherhajó, mert megsérült a kormány szerkezete. Newyorkból jelentik: A King Eduard nevű angol teherhajó szikratávirón kért segítséget, mert kormányja megsérült. A hajó az Azori- szigetektől 550 mérföldnyire a hullámok iatékyszerévé vált. A Spencer nevű amerikai hajó segítségére indult, ezenkívül a környéken tartózkodó öbör gőzös is igye- kszik a King Eduardot megmenteni.

Frissítse fel román nyelvtudását!

Vegyen részt a „WIZO” Str. Goldis 8. szám alatti helyiségben tartandó

kéthónapos tanfolyamon

Külön tanfolyam kezdők részére! Speciális módszer intellektuálisok számára! Magánórak meg- állapodás szerint. Felvilágosít. és k. kaphatók a Wizo- ban, naponta délután 4-5 óra között.

— A Basarabában vonatrasszáló utasok féregte- lenítési bizonyítványt kell felmutassanak. A CFR ve- zérigazgatósága rendeletet adott ki, hogy Basarabá- ban a harmadosztályu utasoknak csak akkor adjanak az ország egyéb részeibe vasútijegyet, ha felmutatják a féregtelenítésükről szóló bizonyítványt.

Rádió 1940!

— Ha a Bumbu fiamra gondolok, aki az eu- rópai vad törzsekhez merészkedett...

ÓRIÁSI VÁLASZTEK női és férfi tavaszi ujdonságokban

L. MOTIU

divatruházban Gör. kel. husvéti ünnepekig Con- sum-vevőknek is 5% engedmény

Április-havi légvédelmi előadások

Hétfőn, április 8-án megkezdődik az április havi légvédelmi előadásorozat. A városi MONT-iroda fel- kéri a közönséget, hogy az előadásokra hozza el gáz- álarcát, mert a gyakorlatok egyrésze a gázkamrában történik.

Április 8-án, I. kerület: 8 órakor R—U betűig, 9 órakor M—P, 10 órakor I—L, 16 órakor A—D, 17 óra- kor E—H betűsök.

Április 9-én, I. kerület: 8 órakor V—Y betűsök. II. kerület: 9 órakor R—U, 10 órakor I—L, 16 órakor A—D, 17 órakor E—H betűsök.

— TIZENKÉT ÉS RÉLEZER TONNA MAGYAR-ORSZÁGI BUZÁT SZÁLLITANAK BRILÁN KERESZ- TUL GÖRÖGORSZÁGBA. Bucurestiből jelentik: A közeljövőben 12 és fél ezer tonna búzát szállítanak Magyarországról Görögországba. A búzaszállítvány Braila kikötőn keresztül jut el rendeltetési helyére.

— Robbanás egy begiumi löszergyárban. Brüss- szelből jelentik: Tournouit mellett egy löszergyárban robbanás történt, amelynek következtében egy ve- gyész és egy gyári munkás életét veszítette.

— GAZDAG GYÉMÁNTMEZŐKET FEDEZTEK FEL A SZOVJETBEN. Moszkvából jelentik: Az In- dustria nevű lap azt jelenti, hogy orosz geológusok az Urálban levő Sverdlovszk közelében gazdag tartal- mu gyémántmezőket fedeztek fel. A moszkvai kor- mány két csoport geológust küldött ki a gyémántme- zők megvizsgálására. A lap azon a véleményen van, hogy ezzel a lelettel Oroszország a világ legnagyobb gyémánttermelő országa lesz. A kormány állítólag 100 millió rubel hitelkeretet folyósított az ország drágaké- kincselnek minél nagyobb mértékben való kiaknázá- sára.

— Földrengés Svájcban. Zürichből jelentik: A svájci földrengésutató intézet műszerei szerdán föld- rengést jeleztek. A földrengés központja Hausenstein vidékén volt. A földrengést földalatti morajlás kísérte.

— Dr. Jeremiás ismét rendel.

Patent 12 literes, üzemben megtekinthető **tűzoltó-készülék** Az összes létezők közül az egyedüli, melyet 16 leért bárki újra tölthet. Kapható: **MAGYARI FERENC műszaki üzletében Arad,** Strada Vasilo Goldis 5. szám. — Telefon.

— Szerencsétlenség egy motorcsónakversenyen. Newyorkból jelentik: Jamaicai jelentés szerint a Mon- tego-öböl közelében tartott motorcsónakversenyen két motorcsónak összeütközése során három versenyző meghalt, hatan súlyosan megsebesültek. A sebesültek között van Luspoli herceg, Olaszország motorcsónak- rekordere is.

— Leszurtak egy angol felebbviteli bírót. Lon- donból jelentik: Durgis manchesteri felebbviteli tör- vénszéki bírót tárgyalás után, amikor a pályaudvar- ra hajított, hogy hazauazzék, egy férfi törrel négy- szer hábaszurta. A bírót súlyos állapotban kórházba szállították, a merénylőt őrizetbe vették.

— Appel József nyelvpedagógus ismét tanít.

— A kereskedelmi kamarák véleménye csak tájé- koztató jellegű és nem kötelező a cégbejegyzési bi- zottság határozata tekintetében! Fülöp Emil deji (Dés) kereskedő cégbejegyzési kérését a kamara kedvezőtlen véleményezése ellenére a cégbejegyzési bizottság jó- váhagyta. A bizottságba kinevezett kormánybiztos a döntés ellen felfolyamodással élt. A táblai tárgyaláson dr. Tutulea Victor ügyvéd a kereskedő nevében hiva- kozott arra, hogy a törvény nem írja elő, hogy a ka- mara véleménye megmásíthatatlan lenne a bizottság által és a kamara kedvezőtlen véleménye nem elege- dő indok arra, hogy a cégbejegyzési kérését a bizott- ság elutasítsa. A fenti érvelés alapján a cluji (Kolozs- vár) tábla S. I. 1970—1939. számú döntésében a kor- mánybiztos felfolyamodását elutasította.

WIZO. Kedd délután 6 órakor **SONNENKLAR MAGDA** tart előadást. Vendégeket szívesen látunk. Pontos megjelenést kérünk!

Krebs és Moskovitz cégnél Aradon, Strada Ioan Robu 2. szám, ul Neuman-ház

Az Aradi Közlöny tavaszi rejtvenypályázata

Tavaszi rejtvenypályázatunk iránt megnyilvánuló hatalmas érdeklődés azt mutatja, hogy olvasóink szellemi sportot kedvelő tábora megnövekedett és egész sereg új megfajított vette fel a küzdelmet pompás nyeregményeinkért.

Ez az érdeklődés késztet arra bennünket, hogy pályázatunkat hetenként újabb rejtvenyformákkal tegyük érdekessé, változatossá és e gondterhes időkben olvasóinknak egy-két órás kellemes szórakozással szel-

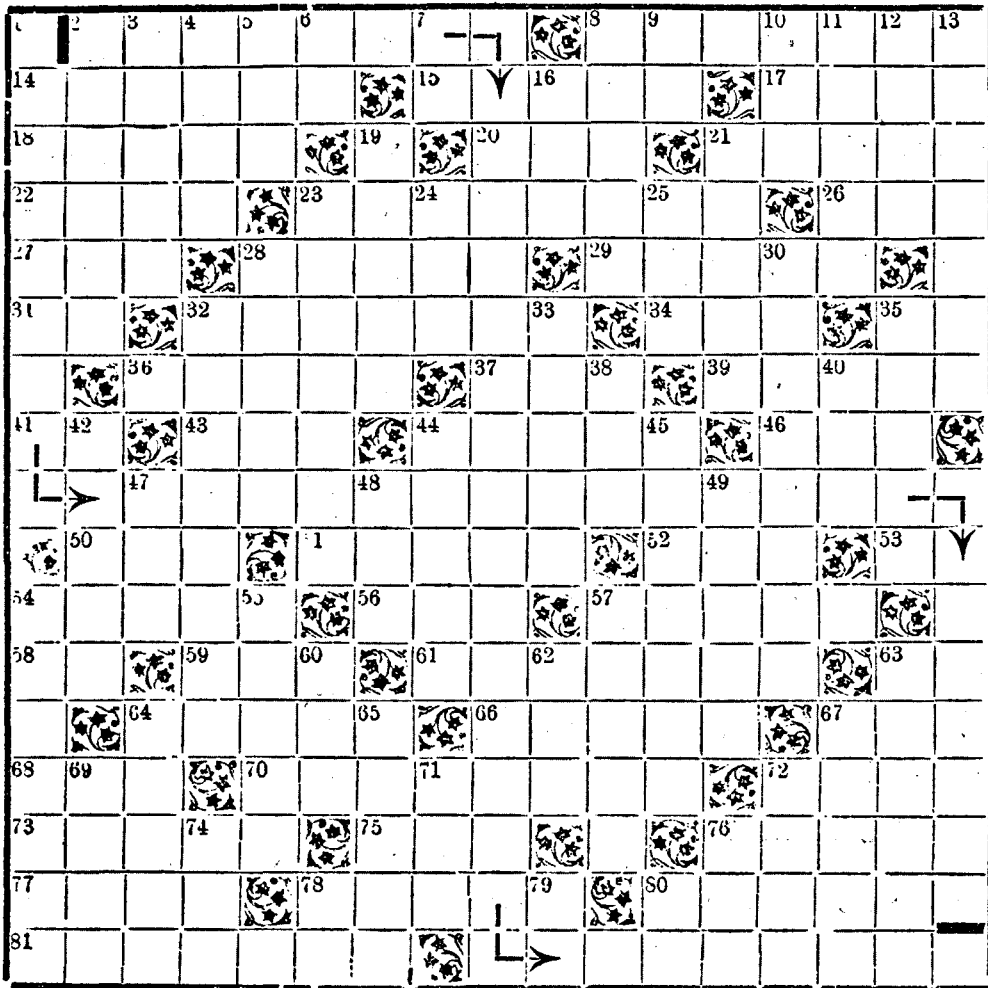
gáljunk.

E héten a „Tavaszi rejtvenypályázat” harmadik fordulójában, ismét egy nagyobb, régi beosztású keresztrejtvennyel és két emlékeztető-frissítő kérdéscsoporttal kedveskedünk olvasóinknak, melyhez jó szórakozást és eredményes munkát kívánunk.

Kérjük megfajítottainkat, hogy pályázataikhoz a „Pályázati szelvény”-t mindenkor mellékeljék, mert e nélkül pályázataik érvénytelenek.

Keresztrejtveny

Megfajítése 10 pont

Megfajításul a vízszintes 2 kockában kezdődő jó magyar közmondás küldendő be.

Vízszintes sorok: 2 Magyar közmondás folyt. az 1 függ. sorban, 8 Többer ivott a kelletténél, 14 Eloroz, 15 Diplomás, 17 Angolul tenni, 18 Bódítószers, 20 Okori nép, 21 Massenet operája, 22 Arabiai kikötő, 23 Gyermek térsasjáték, 26 Sumner Welles házaja, 27 Cével savanyu, 28 Levéllel teszi az ember, 29 Hangszeren játszik, 31 l-vel angol ital, 32 Olasz hadnagyi rang, 34 Róma is adja, 35 Telen van, 36 Székely — latinul, 37 Meggyőződés, 39 Minden házban van, 41 Hires angol sarkutazó névbeírás, 43 Gyógyszer, 44 Olajsav, 46 Német határozatlan névmás, 50 Ruházat, 51 Ma nincs divatban, 52 Nyul is az, 53 Latin ketős magánhangzó, 54 Hangosan szól, 56 Római 1002, 57 Felönt a garatra, 58 Német személyes névmás, 59 Éktelen korszak, 61 Római magisztrátus, 63 Ugyanaz, mint 41 vízsz. 64 Roham, vihar — németül, 66 Jóravaló, 67 Aromájú, 68 Eszmecsere kezdete, 70 Kávéházi személynév, 72 Német lapos — fontetikusán, 73 Latin bucsuzószó, 75 Puszkaporban is van, 76 Latin ezer, 77 A viláziúrt tölti ki, 78 Női név, 80 Vergílius híres nagy époszának főhőse, 81 Izletes.

Függőleges sorok: 1 A közmondás folytatása, 2.

Szerb férfinév, 3 Festő számszám, 4 Arab mesék rossz szelleme, 5 Zenei félhang, 6 Izomrost, 7 Idén kijutott belőle, 8 Szénből lesz, 9 Római pénz, 10 Mutató névmás, 11 Művelő magát, 12 Jófeji, 13 Felsőház tagja, 16 Magyar püspöki város, 19 Verne keresztneve, 21 Román politikus neve, 23 Idén cserében hagyott, nem hozott meletget, 24 Kiegyezés keresztneve, 25 Lóbetegség, 28 Orosz férfinév, 30 Jelentős működést kifejtő személy jelzője, 32 Tejtérmet árusít, 33 Keverék, 35 „A vig özvegy” keresztneve, 38 Karddal küzd, 40 Római szám, tíz alatt, 42 Sakk-döntetlen, 44 Mozinév — latinul mindent jelent, 45 Előkészítés az életre, 47 Turul — fogadási műszó, 48 Gyümölcs, 49 Arab hadvezér, róla nevezték el a gibraltári hegyfokot, 54 Régi fegyver, 55 A kartellok amerikai eredetű fajtája, 57 Férfias versenység, 60 Volt vezérkari főnök, 62 Német névelő, 63 „Szuhay”-novellák írója, 64 Fértekés bridge-eredmény, 65 Rákóczi hű bajtársa, 67 Részája magát, 69 Női becenév, 71 Elgondol, 72 Olasz filmek végén látjuk, 74 Ugyanaz, mint az 59. vízsz., 76 Kecskéhang, 78 Fordított sóhaj, 79 Csak asszony használja, 80 Azonos magánhangzók.

Egy kis földrajz

Megfajítése kérdésenként 1—1 pont

Emlékeztetünk villámvonaton egy világméretű utra visszük megfajítottainkat, utlevél és vizum nélkül és megkérdezzük, hogy...

- Hol van a Zuider-tó?
- No és a Bornholm-sziget?
- Továbbá a Mont-Blanc hegycsúcs?
- Avagy a Hebridák?
- Hát a Pityuzok?
- Talán a Madaras hegycsúcs?
- És tudja-e, hol a Sachalin-sziget?
- Nem probléma a Krakatoa tűzhányó sern?
- De mindenki ismeri Tananariva várost is?
- Végül gyerekijáték a Titicaca-tó felhalálása?

Zeneszerek elányben

Megfajítése kérdésenként 1—1 pont

Néhány közismert zenei szerzeményt nevezünk meg alább és hisszük, hogy a rádió korszakában mindenki megtudja nevezni e művek szerzőjét.

- A cremonai hegedűs opera.
- Varázsűvöla opera.
- Bánk Bán opera.
- Parsifal opera.
- Farsangi lakodalom opera.
- Falstaff opera.
- Ruralia Hungarica szvitt.
- Rózsalovag opera.
- Hunok csatája szimfónia.
- Hárv János opera.

A tavaszi rejtvenypályázat nyereményei:

- Egy „Columbia” gramofon, 1940-es modell, duplarúgóval és 5 db. modern lemezzel, az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy vég „ANYAK ÖRÖME” vászon.
- Egy modern chromákkal férfi karóra az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy pár finom nőcipő, WE-EGO cipőgyár ajándéka.
- Egy pár finom nőcipő, a CARMEN cipőgyár ajándéka.
- Egy finom női bőr retikül, az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy finom férfi bőr zsebtárcsa, az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy női divatkabát, SCHÖN ANNA kalapszalontól ajándéka.
- Egy modern asztali óra, chromtokban, CSÁKY JÁNOS órák és ékszerész, a lutheránus-templommal szemben, ajándéka.
- Egy sonka, CZMOR PÉTER mentesáru különlegességek üzletének ajándéka.
- Egy nyári ruhára való 3 és fél méter divatszanyag, MEDREA divatruház, Omescu-patika mellett ajándéka.
- Egy női bőr retikül, KRAMAROVICS bőrdíszműves, P. Avram Iancu, ajándéka.
- Egy modern ébresztőóra, GARTNER IÓZSEF órák, ékszerész és optikus, P. Avram Iancu, ajándéka.
- Egy női nyári ruhára való 3 és fél méter tweedanyag, WEISZ SÁNDOR divatruház, Str. Bratianu 2., ajándéka.
- Egy fotométer, egy zseb-album és egy Welter fényképeszeti szakkönyv, a FOTOCENTRAL, Strada Eminescu 4., ajándéka.
- Két féltiteres üveg Flóra-likőr, a FLORA-likörgyár ajándéka.
- Egy literes üveg Zwack-likőr, a ZWACK-likörgyár ajándéka.
- Egy üveg MOTT-pezsőgő, a MOTT-pezsőgőgyár ajándéka.
- Egy üveg pezsgő, az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy tartós „Dauer” ondulós, EIPERT FIDÉL fodrászszalon, Str. Goldis, ajándéka.
- Egy pár férfi vagy női házicipő, SÁNDOR ISTVÁN cipőüzlet, Bul. Reg. Ferdinand 11., ajándéka.
- Egy ezüst tisztilánc, BUSCHI EMIL órák és ékszerész ajándéka, Str. Bratianu 2.
- Egy készlet turista főzőkészülék, az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy finom férfinyakkendő, APPONYI TESTVÉREK divatruüzlet ajándéka.
- Egy üveg finom kölnivíz, VOJTEK és WEISZ drogueria ajándéka.
- Egy üveg finom kölnivíz, a CITY drogueria ajándéka.
- Egy modern diványpárna, előfeszítve, hozzávaló gyapjúanyag, EAKÁCS kézmunka- és fémerneműüzlet, Ortutay-palota, ajándéka.
- Egy selyem gyermekruha, BRENNER speciális baby- és kelengyeáruház ajándéka.
- Egy töltőtoll, SZEGFÜ írógépvállalatának ajándéka, Str. Bratianu.
- Egy töltőtoll, CSÁSZÁR írógépvállalatának ajándéka, Str. Alexandri.
- Egy finom férfinyakkendő, FERENCZI SCHWEIER férfi divatruház ajándéka.
- Egy finom férfinyakkendő, GOLDSTEIN LAJOS divatruház ajándéka.
- Egy pár finom női harisnya, STRASSER harisnyaház ajándéka.
- Egy modern regény, 150 lei értékben, KERPEL, könyvkereskedés ajándéka.
- Hat darab fényképes levelezőlap, SÁNDOR IENÉ fotószalonjának, a lutheránus-templom mellett, ajándéka.
- Háromszor 5—5 liter ALGO-bor, a GOLD, SCHMIDT-borpuce ajándéka.
- Háromszor 5—5 liter podgoriai bor, az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy csokor divatos selyem művirág, FARAGÓ BÖSKE kalapszalontól, Bul. Reg. Ferdinand 29., ajándéka, 100 drb. névjegy, LEFKOVITS könyvkereskedés és nyomda ajándéka.
- Három drb. finom női zsebkendő, a TEXTIL A. B. C., lutheránus templommal szemben, ajándéka.
- Egy berlelőjegy 10 borotválkozásra, IAFGER TIVADAR fodrász, Bul. Reg. Ferdinand 27., ajándéka.
- Háromszor 1—1 csavazáron, a CULTURA könyv és papirtüzet ajándéka.
- Egy negyedkiló finom csokoládé bonbon, MÁLKA cukrászda ajándéka.
- Egy negyedkiló finom csokoládé bonbon, CORSO bonboneria ajándéka.
- Egy cserép díszvirág, SCHARM MÁRIA virágstalon ajándéka.
- Egy zseblámpa, elemmel, HAMMER ZSIGMOND és FIA-cég ajándéka.
- Ötször 1—1 könyv, az Aradi Közlöny ajándéka.

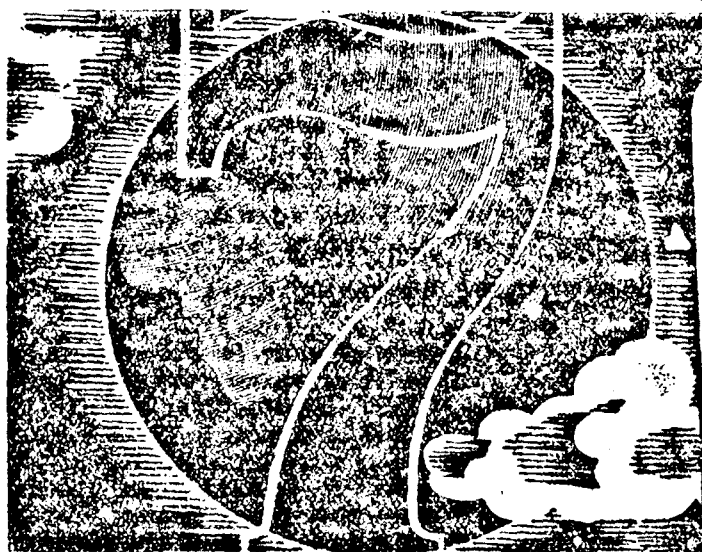
Tavaszi rejtvenypályázat

Pályázati szelvény III.

Név:

Lakhely:

Beküldési határidő 1940. április hó 16., kedd este 7 óra.

**EGY HÉT alatt teremődött a világ...
EGY HÉT múlva MILLIOMOS lehet,
ha SORSJEGYET vásárol az
ÁPRILIS 15.-IKI HUZÁSRA
ÁLLAMI SORSJÁTÉK**

SPORT KÖZLÖNY

Vintila mégis szabadságot kapott

Siclován a tartalék a „római” csapatban

Bucuresti. A válogatott csapat április 14-én Rómában játszik Olaszország válogatottja ellen s ez a mérkőzés foglalkoztatja most a labdarúgó-szövetség vezetőit. A jugoszlávok elleni mérkőzés tanulságainak levonása után, mint ismeretes, tizennégytagú keretet állítottak össze és ebből kerül majd ki az olaszok elleni csapat.

Vintila, a válogatott jobbfedezet, közölte tegnapelőtt, hogy nem utazhat Rómába, mert nem kap szabadságot, közben azonban tegnap a szabadságának ügye elintéződött és így Vintila is játszhat az olaszok ellen. Ennek következtében

Siclován, aki már-már a válogatott csapatban érezhette magát, ismét tartalékká változott vissza. Az olaszok elleni valószínű csapat a következő lesz:

David—Stera, Lengher — Vintila, Juhász, Lupas — Bindea, Mihailescu, Barátky, Reiter, Gica Popescu.

Ez a csapat jóval nagyobb játékerőt képvisel, mint a Jugoszlávia ellen szerepelt tizenegyet, de a feladat, amely erre az együttesre vár, jóval nagyobb is.

Legjobb összeállításban áll ki a Mica a Gloria ellen

A Mica csapata vasárnap a Gloria elleni mérkőzésre, amely délután 4 órakor kerül lebonyolításra a Gloria pályán, legjobb csapatával áll ki. A Gloria is pillanatnyi legjobb együttesét dobja harcba és így rendkívül érdekes, izgalmas küzdelem várható. A mérkőzést Morar Teofil dr. vezeti, akinek Chirai és Milancovici fognak segédkezni.

Vasárnap reggel utazik az AMEFA Resitára (Resica)

Az AMEFA csapata, amely az UDR ellen vasárnap bajnoki mérkőzést játszik, reggel utazik Resitára (Resica). A csapat a beteg Friedet nélkülözni kénytelen, akit az ifjúsági Simandan fog helyettesíteni és vele így állnak fel a pirosfekek:

Gerojd—Silvat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szanjiszlo — Igna, Léb, Batrin, Reinhardt, Simandan.

Tartaléknak Lucian utazik a csapattal.

O Változások a bíróküldésben. Az Unirea-kupa mérkőzések közül a Resita (Resica)—Timisoara (Temesvár) meccset Sepi Silviu helyett Husztik fogja vezetni a B) ligás Macabi (Chisinau)—Traian mérkőzés játékvezetője pedig Fianu helyett Vladovici őrnagy lesz.

O UJ VILÁGREKORD! Csikágóból jelentik: Kiefer, amerikai világrekorder hátuszó, a 100 yardos hátuszásban 57.2 mp.-es idővel új csúcsteljesítményt állított fel. Az eddigi ugyancsak ő tartotta 57.6 mp.-el.

O Az idény első nemzetközi viszonylatban is számottevő válogatott kerékpáros repülőversenyét április 30-án Bucarestben bonyolítja le a román kerékpáros szövetség. Ez a torna a bucaresti-i 570 méteres cementkocka pályán jut dülőre, budapesti, berlini, belgrádi, szófiai, ankarai, athéni és bucaresti-i válogatott vágázók részvételével. A versenyzők az olimpiai számokban, tehát repülőmérkőzésen, 1000 méteres időfutamban, a 2000 méteres kétüléssel gépek versenyében és az üldöző csapatverseny keretében mérnek össze erejüket.

Románia is részt vesz a galamblovó világbajnokságon

Róma. A galamblovó világbajnokságait április 7—14. között rendezik meg San Remóban és azokon a német, bulgár, magyar, egyiptomi, spanyol, francia, görög és török versenyzőkön kívül Románia is bejelentette részvételét.

A Sport és Kritika

hétfőn reggel a szokott időben és gazdag tartalommal jelenik meg. Részletes tudósítást közöl valamennyi A) és B) ligás mérkőzésről, ugyyszintén az összes bel- és külföldi sporteseményekről. Minden elárusítóhelyen kapható.

Kijelölték a jövőheti B. ligás játékvezetőket

Bucuresti. Az április 14-iki B) ligás nemzeti bajnoki fordulóra a közponyi bíróesztület kijelölte a játékvezetőket és ezek a következők:
CFR Simeria—Gloria, bíró: Tanase Viorel.
Electrica—Vulturii, bíró: Szilágyi.
Mica—CFR T.-Severin, bíró: Doju.
Jiul—Chinezul, bíró: Höhn.
Ezekon kívül az SSMR—Universitatea mérkőzését Macian, az Olimpia CFR—Staruinta mérkőzését pedig Husztik vezeti az aradi játékvezetők közül.

A B. liga állása:

1. Mica	12	10	-	2	31:9	20
2. Electrica	12	9	-	3	24:15	18
3. Vulturii	12	7	1	4	19:18	15
4. Minerul	12	7	1	4	16:14	15
5. Chinezul	12	7	-	5	28:23	14
6. Jiul	11	4	2	5	18:12	10
7. Gloria	11	4	2	5	28:25	10
8. CFR Simeria	12	2	2	8	7:17	6
9. CFR T.-Severin	12	3	-	9	13:31	6
10. Sparta	12	1	2	9	10:30	4

O Magyar uszó-edzőt szerződött a szövetség. A román uszósövetség az uszóiédnyre magyar uszó-edzőt kíván szerződötni. Hazai Kálmán és Ravasz nevei kerültek forgalomba és lehetséges, hogy sikerül valamelyiket leszerződötni.

TEKESPORT

A tekekörzet hétfőn ülést tart. Az aradi tekekörzet értesíti taggyűléseit, hogy tekintettel a folyó csapatbajnoki versenyekre, minden hétfőn este 8 órakor a Husiparosok székházában levő hivatalos helyiségében ülést tart, melyen a tanácsstagok és az egyesületi képviselők pontos megjelenését kéri.

A tekecsapatbajnokság vasárnapi harmadik fordulóján a következő mérkőzések kerülnek lebonyolításra:

Infrătirea—Prietenii, délután 3 és 4 órakor, Nagy Béla-vendéglő.

Fortuna—Tricolor, délelőtt 11 és délután 4 órakor, Nagy Béla-vendéglő.

Transilvania—CAA, délután 6 órakor, Münch-vendéglő.

Valamennyi mérkőzésre vezető bírákat a szabados Metalurgist delegálja.

Felhívjuk az egyesületek figyelmét, hogy hétfőn van az utolsó terminus az egyéni bajnokságban indulók névsorának betérlesztésére.

„DEUTSCHLAND“

utolérhetetlen minőségű kerékpár

|||

Az összes modellek szenzációs olcsó árban kaphatók

Hammer Zsigmond és Fianál

Arad, Bulv. Regele Ferdinand 27. sz.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejtethetetlen, édesanyám temetésén résztvettek, ravatalára virágot, vagy koszorút helyeztek, részvétükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet

Visnyai Anna, Radna.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Dr. Antal Györgyné kozmetikai tanácsa (Str. Goldis 14.)

Hogyan lehet lefogyni és hogyan lehet a lefogott súlyt megtartani? Nagy problémája ez a mai nőnek. Annyi biztos, hogy a fogyókúra alapvető eszköze a „diéta”. Csak kalóriában szegény ételeket szabad annak ennie, aki nem akarja testsúlyát gyarapítani. A diétát persze sokféle segéd-eszközzel lehet alátámasztani, viszont diéta nélkül egyetlen fogyókúra sem ér semmit. Most tavasz közeledik, végre rövidesen megérkeznek hozzánk is a különböző zöldfőzelékek, ami könnyebbé és egyszerűbbé teszi a diétát. Egy szelet kifőtt marhahús vagy rostos sült borjú hús, sok saláta, leves helyett hónapos retek, tészta helyett egy alma: nem is olyan szigorú, és mégis kitűnő diéta. A zöld főzelékek nemcsak a fogyókúra szempontjából fontosak — természetesen, hogy angolán, vízben kifőzve és nem berántva kell ezeket fogyasztani — hanem a teint, az arcbőr szempontjából is. A pattanásos csunya arcbőr nemcsak kozmetikumokkal kell kezelni, hanem az emésztés és vérkeringés karbantartásával is. A jó emésztés, friss vérkeringés leghatásosabb gyógyszere a főzelékkel és gyümölcssej vajó táplálkozás. A pattanásos, csunya arcbőrű nő egyik sok gyümölcsöt, főleg almát, narancsot, citromot, grapefruitot, sok zöldfőzeléket, legfőképpen parait. Az alkoholt nemcsak hiszja, de az arcbőrre sem előnyös. Friss hideg víz és tej a legegészségesebb italok. Azok a nők, akik nagyon vigyáznak arcbőrük szépségére vizet és tejet igyanak. A tejről sokan azt hiszik, hogy hiszja, holott a legradikálisabb fogyókúrák is tejszappanokkal történnek. Csak abban az esetben hiszja a tej, ha mellette sok más dús kalóriájú ételt is fogyasztunk. Egy másik étel, amelyről általában szólnak azt hiszik, hogy hiszja: a dió. A legszigorubb fogyókúra, legradikálisabb diétájában is szerepelnek a diónapok. Egy fél kiló hámozatlan diót is meg lehet enni egy nap: mellette azonban legfejebb egy-két pohár cukor nélküli teát vagy tejet. A fogyás eredménye azonos lesz az általában ismert tej- vagy gyümölcs-nap eredményével. Ilyen szigorú fogyókúrát azonban csak tényleg befejezősen elhízott embereknek szabad tartani természetesen állandó orvosi ellenőrzés mellett. Általában a kelleténél csak néhány kilóval súlyosabb nőknek elég a zsír, cukor és lisztzegény diéta, amivel könnyen le lehet adni a felesleget, anélkül, hogy az a szervezetét és idegeket túlságosan megviselné.

**Pompás tavaszi divatcipő
újdivatosságok érkeztek**
SANDOR cipőárúháza,
Bul. Reg. Ferdinand 11

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Burgonyapüréleves, baráttüle, almakompót, Vacsora: Kolbász paprikás burgonyával, majon.

KEDD. Ebéd: Zöldségleves, rántott sertéskaraj, párolt káposzta. Vacsora: Tea, sonka, salát.

SZERDA. Ebéd: Gombafőzelék tejfelesen, turós-gajdoska. Vacsora: Kaszínótojás francia salátával, gyümölcs.

Weinfeld Rózsi kozmetika
Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Husleves, marhahús tormával, mártás, diómetélt, Vacsora: Vegyeselvágot, tea

PÉNTEK. Ebéd: Gombaleves, bundáskenyér, kel-főzelék, rizskoch, Vacsora: Sálto makkaróni, alma.

SZOMBAT. Ebéd: Tüdőtáskaleves, sültcsirke, burgonya, uborka, rácsostészta. Vacsora: Virsli tormával, déli tészta.

VASÁRNAP. Ebéd: Spárgaleves, spékelt libamelle, majonézes burgonya, vanillás tekercs. Vacsora: Hideg borjusült, savanyu, déli tészta.

Előrajongó kivitelben, mérsékelt áron
női ruhák, kabátok, stb. készülnek
SARLOT SZALON Str. Brătianu
(Minorita-palota)
3-k kapu, I. emelet

HOTEL CORVIN BUDAPEST

VIII., Csokonai-utca 14. Nemzeti Színháznál.

Családi szálloda a város szívében
Ujonnal berendezve. Közp. fűtés, hideg-meleg
folyóviz. Egyvágyas szoba P. 3, kétvágyas P. 6.

Nem hozott halálos ítéletet a büntetőtábla a bihormegyei gyilkossági ügyben

Egyik vádlottat életfogytiglani fegyházra, két másik vádlottat 20—20 évre ítét a bíróság. — Két felmentő ítélet.

Oradeáról (Nagyvárad) jelentik: A törvénytársak szombaton hirdették ítéletet a bulvár kettős rablógyilkosság ügyében és Farcuta Teodor 25 éves brest életfogytiglani fegyházra, Pridon Mihai 30 éves földmivest és Horga Andei volt erdőkerülő 20—20 évi fegyházra ítélték. Pridon Mihai feleségét, valamint Paputa Florea asszonyt pedig felmentették. Az ítéletben kötelezték a gyilkosokat 30 ezer lei kártérítés megfizetésére is. Az egyik bírósági ítélet kihirdetése előtt különvéleményt jelentett be és halálos ítéletet kért Farcuta Teodorra.

FORUM

Panaszok az aradi telefon ellen

Az utóbbi időben számtalan panasz merült fel az aradi telefonközpont ellen. Még élénk emlékezetében lehet minden telefonelőfizetőnek valamint az annak idején már az aradi központban működő személyzetnek is, hogy az automata telefonközpont felavatásakor Aradon tartózkodó bucaresti-i igazgatók intencióinak megfelelően milyen kitűnő légkört teremtettek és mennyire súlyt helyeztek arra, hogy a telefonelőfizetők igényeit mindenkor kielégítsék. Az utóbbi időben azonban a központ működése ellen sok a panasz. A technikai felkészültség miatti reklamációk jórészt abból állnak, hogy amikor a hallgatót felételeve tárcsázni készül az előfizető, nem szólal meg a tárcsázás megkezdéséhez szükséges bugó jeladás. Percek telnek el, de a jelzés egyre késik, úgy hogy sokan azt hiszik, hogy a készülék romlott el, holott az automata központban van a hiba. Többbizben előfordult, hogy helyes tárcsázás esetén is, idegen számot — többnyire a hívó mellett fekvő számokat — kapcsolta a központ.

Az adminisztráció elleni panaszok között sorolható fel többek között az, hogy számtalanszor szerepel a havi telefonszámla bemutatásakor olyan interurbán-tételek, melyek a kérdéses szám nem beszélt, hanem valamelyik közeli szám bonyolította le a kiszámlázott városközi beszélgetést. Amikor azután az előfizető reklamációval fordult a társasághoz, hosszadalmasan és nehézkösen, hónapok múlva intéződik el az indokolatlanul már befizetett összeg esetleges jóváírása.

Volt idő, amikor egyes interurbán szolgálatot teljesítő hölgyek ellen sűrűn merültek fel panaszok, türelmetlen és udvariatlan magatartásuk miatt. Ezeket a reklamációkat egyrészt az aradi telefon-társaság vezetőségének intézkedésére, másrészt a telefonos hölgyek megértése folytán orvosolták. Egy idő óta azonban ebben a kérdésben is gyakoriak a panaszok, különösen az éjjeli szolgálatot teljesítő hölgyek egynek-melyike ellen (így az elmúlt péntek éjszaka is). A kérdéses hölgy, sajnos, nincsen tisztában azzal, — amit már annyiszor hangsúlyoztunk — hogy nem közhatalóság.

A telefonközpontban régóta szolgálatot teljesítő hölgyek egyrésze, akik ellen az előfizetőknak panaszaik nincsenek, átérzik, hogy csak akkor felelnek meg hivatásuknak, ha a telefonelőfizetőknak zivildyesen és udvariasan állnak rendelkezésükre. Tudjuk, hogy mind idegölő, fáradságos munkát végeznek, sok esetben túl is vannak terhelve munkával. De a pszichotechnikai vizsgáknak, amelyen átestek, mielőtt állásukat elfoglahatták, egyik főfeltevéle bizonyára az volt, hogy egészséges idegek és öniegyelmezetttségük alkalmazására, ennek a feltételnek valódi próbája és hiánya a gyakorlati szolgálatban mutatkozik meg.

Ugy a közönségnek, mint a telefontársaságnak vélelünk szolgálatot tenni, amikor a fentieket ismét hangsúlyozzuk és illetékes körök figyelmébe ajánljuk sorainkat, mert tudjuk, hogy úgy az aradi, mint a bucaresti-i telefontársaság vezetőségének az a célja, hogy növekedjék a telefonelőfizetők száma és nem az, hogy csökkenjen.

Tavaszi ruhákat, kabátokat
fest, tisztít

KNAPP

modernül berendezett vállalat.

Str. Brătianu 2—4 sz. (Minorita palota),
Episcopul Radu 10 szám.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, ÁPRILIS 7.

Bucuresti, Radio-Romania. 9.30: Istentisztelet. 11.30: Katonazene. 11.15: Időjelzés, vizállásjelentés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.25: Lemezek. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 14.50: Különféle közlemények. 15: Gazdasági hírek és tanácsok. 15.15: A fakt órája. 16.15: A katonai előkészítés órája. 17.15: A Munka és Jóléte szervezet órája. 18.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.17: A Hétfő. 18.32: Tézene lemezek. 19.15: Tavaszi tánclemez. 20.02: Sporteredmények. 20.05: Petre Georgescu tábornok, a Nemzeti Gárda főparancsnokának előadása a társadalmi segélymozgalnak és a Nemzeti Gárda működéséről. 20.20: Rodica Bujor szerelmi dalokat énekel. 20.45: Hírek. 21: Weber: Oberon, opera a stúdióból. 22.10: Hírek, sporteredmények. 23.15: Könnyű zene lemezek.

Budapest I. 9. Ébresztő, hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Unitárius istentisztelet. 11: Református istentisztelet. 12: Egyházi ének és szentbeszéd. 13.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30: Utry Anna és Lakatos Imre magyar nótákat énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Gazdasági előadás. 16.45: Táncclemezek. 17: A Magyarország—Németország labdarugó-mérkőzés II. félidőjének közvetítése Berlinből. 17.50: Hírek. 18.05: Melles Béla zenekara. 18.30: Vajdahunyad, Asztalos Miklós dr. előadása. 19: Kordela-hangverseny. 20.15: Hírek. 20.25: Sporteredmények. 20.30: Gémes Irén hárfázik. 20.25: Zenés részletek az Óz című hangosfilmből. 21.15: Marion, Operett három felvonásban. 22.15: Hírek, időjárásjelentés. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.40: Magyar nóták és csárdások hanglemezeiről.

Budapest II. 12: Szalonötös. 13.05: Ifjúsági félóra. 16.05: Jazzdalok és táncszámok, hanglemezek. 15: Melles Béla zenekara. 18.30: Weidinger Ede szalonzenekara játszik. 21: Hírek, löversenyeredmények. 21.25: Hanglemezek. 22.30: Időjárásjelentés. 22.40: Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál.

Belgrád: 10.30: Istentisztelet. 13: Lemezek. 14.10: Népdalok. 15: Lemezek. 17.15: Népies műsor. 19: Táncczene. 20.40: Népdalok. 21.40: Karének. 23: Rádiózenekar. 23.50: Táncczene.

HÉTFŐ, ÁPRILIS 8.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Continental-Jazzzenekar. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különféle közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.17: Constantin Huhulescu énekel. 19.30: Amelie Bartfield hegedül. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Gr. Tausianu előadása Schopenhauer atomizmáiról és a boldogság-tanról. 20.15: Melody-jazzzenekar. 20.45: Hírek. 21: Zenei előadás Liszt Ferencről. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Pavel Prokopien bassbariton hangversenye. 22.55: Haydn-lemezek. 23.45: Hírek franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éntrend. 11: Hírek. 11.25 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Országos Postászenekar. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Diákféltóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Szervánszky Péter hegedül zongorakísérettel. 19.10: Magyar és külföldi tánclemezek. 20.15: Hírek. 20.25: Mursi Elek cigányzenekara. 21.10: Az Operaház Zenekara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: A Chappv-jazzzenekar műsora. 24: Hírek német, olasz, angol s francia nyelven. 0.25: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 19.15: Német nyelvoktatás. 19.50: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál. 21: Hírek. 21.25: Csel ellen csel. G. Réthy Pál sakk-előadása. 21.55: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

Belgrád 13: Népdalok. 13.45: Rádiózenekar. 18.45: Népies zene. 19.20: Rádiózenekar. 20.40: Rádiózenekar. 21.10: Cvejics Zarko énekel. 21.40: angjáték. 23: Zongorahangverseny. 23.30 Lemezek.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kétszázalékos nemzetvédelmi illeték alkalmazása során a töredék összegek százról-százra kerekítendők

A pénzügyintézetek hetenként készpénzben röjják le a kétszázalékos illetéket

Az Aradi Közlöny szombati számában ismertetjük már a pénzügyminiszteriumnak azt a rendelkezését, amely a 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illeték alkalmazásával kapcsolatban tartalmaz felvilágosításokat. Cikkünkben megemlékeztünk arról, hogy a pénzügyminiszter felvilágosítása értelmében a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket a fizetési jegyzék összege után számítják ki, a töredék pedig felfelé kerekítik. A miniszteri rendelet erre egy példát is ad. Így

például, ha valaki 307 lei értékben vásárolt árut, 8 lei nemzetvédelmi illetéket kell, hogy lerójon, tekintettel arra, hogy a 7 lei töredéket 100 leire egészítik ki és 307 leies összeg esetében úgy számítják az illetéket, mintha négyszáz leiről lenne szó.

A kérdéssel kapcsolatban beszélgetést folytattunk Neagota Iuliu kivetési pénzügyvizsgálóval, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— A töredékösszegeket a minisztérium utasítása értelmében, tehát százról-százra kell kerekíteni. Vonatkozik ez az ezer leien felüli összegekre is, amelyek esetében a kiegészítés — a bélyegtörvény szabályaitól eltérően — ugyancsak nem ezerről-ezerre, hanem százról-százra történik.

A fentemlített miniszteri rendelkezés egyik érdekes intézkedése az is, hogy a pénzügyintézetek nem bélyegben, hanem készpénzben röjják le azon ügyleteik után a rendkívüli 2%-os nemzetvédelmi illetéket, amelyekre ez az illeték vonatkozik. A rendelet értelmében

a pénzügyintézetek minden hétfőn fizetik be a behaltási pénzügyigazgatóságon az így esedékesé vált összeget. A befizetéssel egyidejűleg két példányban kimutatást kell kiállítani és ebben fel kell tüntetni az előző héten lebonyolított mindazon ügyleteket, amelyek után esedékes

a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték.

A 2 százalékos nemzetvédelmi illeték alkalmazásával egyébként terjedelmes cikkben foglalkozik az Argus című közgazdasági lap, amely néhány gyakorlati kérdést említi meg.

Igy a lap megállapítja, hogy oly esetekben, amikor iparvállalatok saját eladási raktáruikba küldik „pro forma” számlák kíséretében az általuk gyártott árukat, a két százalékos nemzetvédelmi bélyeg nem esedékes, mert azt csak a tényleges eladások esetében kell leróni.

Ugyanez vonatkozik azokra az esetekre is, amikor az árut a kereskedés központjából a fióküzletbe szállítják.

Azon szabók — írja a lap —, akik csak elkészítik a ruhát és nem adnak el kész ruhákat, vagy pedig nem adnak el szövetet, nem kötelesek felszámítani a 2 százalékos illetéket, mert ez csak eladások után esedékes, munkaszolgáltatás után pedig nem. A gyógyszerészeti cikkek az Argus közlése szerint mentesek a 2 százalékos illeték alól, ellenben az illatszerek után ezt az illetéket le kell róni.

A fizetési jegyzékekre a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket kivül más bélyeg nem kell ragasztani, kivéve természetesen a számlák esetét, amikor a számlabélyeg és repülőbélyeg is esedékes, valamint a vendéglők fogvasztási jegyzékeit, amelyekre eddig is ragasztottak 1 és 2 leies repülőbélyeget.

A forgalmi adó — folytatja a lap — a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték után is lefizetendő, mivel a törvény értelmében a forgalmiadót a számla végösszege után számítják, április elsejétől pedig a számla végösszegehez hozzákerült a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték is.

Nem kell fizetni két százalékos bélyegilletéket a látványossági helyek (színház, mozi), valamint a fürdők jegvei után.

Új intézkedések devizaigénylési jog nélküli való nyersanyagbehozatalról

Az így behozott nyersanyagokat feldolgozó gyárak devizaátadási kötelezettség nélkül exportálhatnak

A külkereskedelmi minisztérium rendelkezést adott ki, amelynek értelmében felhatalmazták a belföldi iparvállalatokat, hogy a számukra megállapított rendes kereteken felül az alábbi táblázatban felsorolt nyersanyagokat külföldről behozzák anélkül, hogy ez a behozatal jogot adna számukra devizák igénylésére. Ezeket a nyersanyagokat saját üzemük céljaira kell felhasználni és azokat semmilyen körülmények között sem adhatják át más ipari, vagy kereskedelmi vállalatnak.

Mindazon iparvállalatok, amelyek ilyen alapon behozatalt bonyolítanak le, felhatalmazást nyernek arra, hogy készgyártmányokat oly feltételek mellett exportálják, hogy az ezekből származó devizákat nem kell átadják. Ezek a devizák viszont semmilyen körülmények között sem adhatók át más ipari és kereskedelmi vállalatoknak.

A készgyártmányok kivitele a behozott nyersanyagok értékének erejéig történhetik és a kivitel csak az a cég bonyolíthatja le, amely a behozatalt eszközölte. A készáruk kivitele nem haladhatja meg az iparvállalat termelési képességének egyharmadát.

Az ez évben megjelent 436. számú minisztertanácsi jegyzőkönyv értelmében kivételül eltiltott áruk szintén exportálhatók abban az esetben, ha kivitelük a jelen minisztertanácsi jegyzőkönyvben foglalt feltételeknek megfelelően történik.

Az érdekelt iparvállalatok kötelesek a behozatal, vagy a kivitel lebonyolításától számított

egy hónapon belül az import, vagy export-bizonylatokat megsemmisítés végett a külkereskedelmi minisztériumban bemutatni.

A jelen minisztertanácsi jegyzőkönyv alkalmazását a külkereskedelmi minisztérium esetről-esetre állapítja meg.

A minisztertanácsi jegyzőkönyvhöz csatolt táblázat a következő nyersanyagokat tünteti fel:

— Nemes devizákkal rendelkező országok.

84. vámtétel: nyersbőrök 134—7. vámtétel: nyersgyapjú 138. vámtétel: gyapjúrongyok 385. vámtétel: quadrachio kivonat 479. vámtétel: nyers juta 500. vámtétel: nyersgyapot 501—5. vámtétel: gyapotmaradványok 728. vámtétel: növényi textílrongyok 809. vámtétel: nyersgummi 1028. vámtétel: vasérc 1029. vámtétel: ócskavas 1030. vámtétel: öntött vas 1031. vámtétel: különleges öntött vas 1032. vámtétel: félgymártmány vas és acél 1033. vámtétel: edényacél 1340. vámtétel: fel nem dolgozott ón 1356. vámtétel: fel nem dolgozott stanol 1372. vámtétel: fel nem dolgozott alumínium 1408. vámtétel: réz 1409. vámtétel: fel nem dolgozott réz.

— Viz alatt áll hétszáz hektár szántóföld Craiova megyében. Bucuresti. (Rador.) Az árvíz Craiova megye déli részén nagy károkat okozott. Így a Calafat—Clujpereni Vechi Cetate közötti ut teljesen víz alá került és a közlekedés teljesen megszakadt. Közel 700 hektárnyi terület került víz alá, ebből 200 hektár búzával és árpával van bevetve. A Duna vizállása tovább emelkedik. A kár igen nagy.

A Magyar Általános Hitelbank romániai érdekeltségei

A budapesti Magyar Általános Hitelbank fiók-misoarai (Temesvár) vezérképviselete, valamint az oradeai (Nagyvárad) és brasovi (Brassó) fiókja Banca Generală de Credit S. A. cég alatt romániai bankrésztvénytársasággá alakult át. Az új bankrésztvénytársaság részvényfőkéjének jegyzésében a Magyar Általános Hitelbankon kívül részt vett a Banca Comercială Română (Comro), valamint számos más romániai főkéj is. A részvényfőkéj 100 millió lei, az átvevő rendes tartaléka pedig 15 millió lei. A tranzakcióra a Legfőbb Banktanács az engedélyt már megadta. Az új bank központja Brasovban (Brassó), fiókjai Timisoarán (Temesvároty) és Oradean (Nagyvárad) lesznek. Az első igazgatóság tagjai: dr. Zigre Nicolae, A. Ortulescu, Ioan C. Marinescu, Ionel Pop Cluj (Kolozsvár), Ioan C. Maior, Kállay Rudolf, Scitovszky Tibor, dr. Mándy Lajos, Bánffy Dániel, Tejeki Ernő. Az igazgatóság elnöke: dr. Zigre Nicolae, alelnökei: Scitovszky Tibor és Kállay Rudolf lettek.

Ezenfelül a pincérek óvadékait a letéti pénztárnál kell elhelyezni

A munkaügyi minisztérium javaslatára a minisztertanács jegyzőkönyvet fogott jóvá, amelynek értelmében a jövőben a pincérek óvadékait a vendéglő és kávéház tulajdonosok nem tarthatják maguknál, hanem ezeket az óvadékokat a letéti pénztárnál, tehát a pénzügyigazgatóságon kell elhelyezni. A pincér eltávózása esetén az óvadékot azonnal vissza kell fizetni. Ha az óvadék körül nézeteltérés keletkezik, vegyes bizottság dönt az ügyben. Ennek a bizottságnak két munkaadó és két alkalmazott tagja van és a munkaügyi minisztérium megbízottjának elnöke alatt működik. A bizottság alakítja majd meg esetről-esetre, hogy az óvadék vissza fizetendő-e vagy sem.

A minisztertanácsi jegyzőkönyv ezután a szakácsok helyzetével foglalkozik és kimondja, hogy azon vállalatok, amelyeknek szolgálatában több szakács van, hetenként 24 órás megszakítás nélküli pihenőt kell ezek számára engedélyezniük. Olyan helyeken pedig, ahol egy szakács és egy kiscsajtó (kukta) működik, a 24 órás pihenőt két fél naphan adják meg olyképpen, hogy délután két órától másnap reggelig szabadok legyenek. A munkaadók kötelesek táblázatot készíteni a szakácsok pihenő napjairól és ezeket a táblázatokat látható helyen ki kell függeszteniük.

A vendéglőkben, hotelekben, bárókban, kávéházakban, stb. működő 18 éven aluli fiúk este tíz óra után nem dolgozhatnak, legalább 11 órai pihenőt kell adni este tíz óra és reggel hat óra között a tizenhat éven aluli fiúk és este 10 óra és hajnali öt óra között a 16 éven felüli kiskorúak számára.

A pincéreknek a minisztertanácsi jegyzőkönyv értelmében smokinggal, fekete frakkal és fehér kiskabáttal kell rendelkezniük. Más ruha viselésére a munkaadók csak akkor kötelezhetik a pincéreket, ha ők fizetik meg a ruha árát.

— Egységes pénzügyi mérleg elkészítésére kötelezi a pénzügyminisztérium a magánvállalatokat. Mitica Constantinescu pénzügyminiszter igen jelentős újítások bevezetését jelentette be. Ezek az újítások a következők: 1. A pénzügyi amnesztia kiterjesztése; 2. a pótdóok egyesítése; 3. egységes pénzügyi mérleg bevezetése a magánvállalatoknál; 4. a pénzügyi eljárások módosítása. A pénzügyi amnesztia nemcsak az egyenes adókra, hanem a bélyegilletékekre, a forgalmi- és fogvasztási adókra is kiterjesztik. A pótdókat egyesíteni fogják, hogy az adófizetőknek ne kelljen a jövőben oly sokféle pótdóval törődniük. A vállalatokat egységes pénzügyi mérleg elkészítésére kötelezik, miáltal a pénzügyi szerveket megkímélik attól a munkától, hogy ők készítsék el a magánvállalatok adókövetésének alapjául szolgáló mérleget és nyereség-vesztés számlákat.

— NEGYVENÖTEZER HEKTÁR TERÜLETET VETNEK BE AZ IDÉN GYAPOT-TAL. Bucuresti-i jelentés szerint az idén 45 ezer hektár területet vetnek be gyapottal. A múlt évben a gyapottal bevetett terület mindössze 15 ezer hektár volt.

Adóelengedésben részesülnek a katonai összpontosításon résztvevő kisiparosok, akiknek műhelyük az összpontosítás alatt zárva volt

Az aradi munkakamara felhívást bocsátott ki, amelyben közli az érdekeltekkel, hogy minden azon kisiparosok, akik katonai összpontosításon voltak és akiknek műhelye ezen idő alatt zárva volt, a kérdéses időtartamra mentesülnek az adó fizetés kötelezettsége alól. Ezek a kisiparosok kérvényt kell beadjanak a pénzügyigazgatósághoz és ehhez a kérvényhez mellékelniük kell annak igazolását, hogy valóban katonai összpontosításon voltak, valamint annak igazolását, hogy műhelyük zárva volt. Az első igazolást a csapat-teszt, a másodikat pedig Aradon a munkakamara, míg vidéken a községi előjáróság adja meg. Ezeknek az iratoknak alapján a pénzügyigazgatóság

mentesíti az érdekelt kisiparost az adó megfizetése alól arra a zidőtartamra, amíg katonai összpontosításon volt, illetve amíg zárva tartotta a műhelyét.

Ez a kedvezmény tehát csak azokra a kisiparosokra vonatkozik, akik teljesen önállóan és legfeljebb inással dolgoznak. Olyan esetekben, amikor az iparosnak segédje van és ez továbbra is dolgozott a műhelyben, adóelengedés nem vehető keresztül. Abban az esetben azonban, ha az iparos múlt évi adóját teljes egészében kifizette, a vonatkozó időtartamra járó adót levonják az idei adójából illetve a kérdéses összeget javára írják.

Huszsázalékkal emelkedett a biztosítási díjak utáni bélyegilleték

Az Aradi Közlöny legutóbb megemlékezett a különböző bélyegilletékek 20 százalékos emeléséről. Ez az emelés a biztosítási díjak után fizetendő bélyegilletékre is vonatkozó, a melyet az életágazatban (élet, balesetbiztosítás) 2.7 százalékról 3.24 százalékra emeltek, míg az elemi ágazatban (tűz, betörés, jég, szavatosság, kasko stb.) az illeték 7 százalékról 8.4 százalékra emelkedik. Ez a rendelkezés április 1-i hatállyal lépett életbe.

= Az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok javadalmaszásainak bélyegilletéke. A pénzügyminisztérium mellett működő központi bélyegbizottság a következő határozatot hozta:

A részvénytársaságok igazgatótanácsai és felügyelőbizottsági tagjainak bármilyen javadalmaszásai, (renumeratív) a bélyegtvörvény 15-ik szakasza 4. pontjában előírt részarányos (proporcionális) bélyegilleték alá esnek. Az igazgatótanács tagok ugyanis a vállalatok megbízottai, mandatáriusai, akik a vállalat tárgyat képező műveletek végrehajtásával vannak megbízva, a felügyelőbizottsági tagokat pedig a közgyűlés felhatalmazta, hogy a közgyűlést megillető felügyelői és ellenőrzési jogot az igazgatósági tagok ténykedése felett állandó jelleggel gyakorolják. Ezt a végzést 1939. április elsejétől kezdve kell alkalmazni.

= Szabályozzák a vatta és a kötszerek gyártását és forgalombahozatalát. A Monitorul Oficial április 4-iki száma közli az egészségügyi miniszter rendelkezését, amely a vatta és a kötszerek gyártását szabályozza. A rendelet értelmében ezek az árucikkek a jövőben csak az egészségügyi miniszter engedélyével rendelkező gyárak által állíthatók elő és ugyancsak olyan műhelyekben csomagolhatók, melyek engedélyt kaptak az egészségügyi minisztériumtól. A jövőben a vatták

és kötszerek csomagolóján fel kell tüntetni a gyár, valamint a csomagolóhely nevét, a cégbejegyzés és az egészségügyi engedély számát. Ezentúl csak 10, 25, 100, 250, 500 és 1-000 grammos csomagokban hozható forgalomba vatta. Fel kell tüntetni a csomagoláson a vatta nettó súlyát is, amely semmiesetre sem lehet 80 százaléknál kevesebb, a csomagolás súlya tehát legfeljebb 20 százalék lehet. Vattát és kötszereket csak gyógyszertárak, drogériák, illatszertárak, orvosi cikkeket forgalombahozó kereskedések és látszerek árulhatnak.

= Eladott aradi ingatlanok. Kapás Mátyás és neje eladták a Dr. Rátiu-ucca 41. sz. házat 140.000 leiert Stoica Gheorghe és nejeinek. — Grünstein Armin és neje eladták a Str. V. Paguba 193 négyszögöles telket 96.000 leiert Jungwirth János és nejeinek. — Reismann Samuel eladta a Cetatea Veche 150 négyszögöles telkét; 80.000 leiert Oszter Jakab és nejeinek. — Breitmeyer József elajándékozta a volt Costache Negri-ucca 1. sz. házat 200.000 leiert Breitmeyer Gizellának. — Reier Erika eladta a Piața Plevnei 3. sz. házat 1.420.000 leiert Andree Sebestyén és nejeinek. — Juhász Lajos és neje eladták a zimándi-dűllőbéli 265 négyszögöles telket 100.000 leiert Lakatos György és társának. — Banca Ardeleana SAR Cluj, Suc. Arad, eladta a Str. Fabricii 838 négyszögöles telkét 600.000 leiert Farkas Ilonának. — Garai Károlyné elajándékozta a Str. Ghița Birta 12. sz. ház fele jutalékát 200.000 lei értékben Ábrahám Ignác és nejeinek. — Mayer Ferenc eladta a Str. Daciilor 140 négyszögöles telkét 105.000 leiert Wieser Tibor és nejeinek és Wieser Aladárnak. — Bodea Gligorie eladta a Str. Simion Barnutiu 19. sz. házat 153.000 leiert Stănescu Gheorghe-nek. — Kiss Márton eladta a Ciresilor-dűllőbéli 800 négyszögöles szántót 12.000 leiert Radosav Andelko és nejeinek. — Regdon Dezsőné és társa eladták a Str. Oituz 100. sz. házat 105.000 leiert Wunderlich Vidáné és társának. — Jovanov Péterné eladta a Str. Oituz 6. sz. házat 80.000 leiert Zoițiu Petrunak. — Trifoi Gligor és neje eladták a Mikolai Bertalan-ucca 19. sz. házat 120.000 leiert Vetro Lajosnének. — Bokor István eladta a Str. Brezoianu 1. sz. házat 100.000 leiert Eppel József és nejeinek. — Velcelean Adam és neje eladták a Brúnek-dűllőbéli 176 négyszögöles telkét 60.000 leiert Drida Todornak. — Geck Ilona és társa eladták a Str. Aurel Suci 3. sz. házat 50.000 leiert Tatár Ferenc és nejeinek. — Ivár Romulusné eladta a Str. Romul 3. sz. ház fele jutalékát 160.000 leiert Iosif Nicolae-nak. — Pavicsics Ludmilla eladta a Str. Vasile Stroiescu 5. sz. ház fele jutalékát 450.000 leiert Guth Kláranak. — Simon József eladta a Birkás-dűllőbéli 182 négyszögöles telkét 10.000 leiert Tonia Nicolae és nejeinek.

✠

Özv. Dr. Rákóczy Józsefné, szül. Simonyi Gizella szomorú szívvel jelenti, hogy szerető jó férje.

Dr. Rákóczy József

nyug. főállatorvos

f. é. április 5-én, d. u. 5 órakor Sagul (Német-ság) községben hosszú szenvedés és a haldoklók Szentségének többszöri áhítatos felvétele után az Urban csendesen elhunyt.

Istenben boldogult földi maradványait f. é. április 7-én, (vasárnap) d. u. 3 órakor fogjuk a Sagul-i gyászszobából örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmise áldozat a boldogult lelki üdvéért f. é. április 6-án, d. e. lelt az Egek Urának bemutatva.

Adj! Uram örök nyugalmat neki és az örök világoosság fényeskedjék neki!

Sagul, 1940. április 5.

Gyászolja a: Rákóczy, Simonyi, Lakatos, Fénya és Ivanits család.

(Minden külön értesítés helyett.)

Alulírottak mélyen megtört szívvel jelentik, hogy a legjobb és legszeretettebb testvér, nagybátya, sógor, rokon és barát,

Lantos József

kereskedő

hozzátartozóinak szentelt életének 65-ik évében, f. hó 5-én hajnalban tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét f. hó 7-én, vasárnap d. u. 3 órakor kísérijük a régi zsidótemető halottasházából utolsó utjára.

Aldás emlékére!

Arad, 1940. április hó 5-én.

Lantos Miksa, Lantos Lajos, Lantos Antal, Braun Miksáné, szül. Lichtenstein Ilona, Éliás Jakabné, szül. Lantos Emma, Lantos Gizella testvérei, Braun Miksa, Éliás Jakab sógorai, Lantos Lajosné, szül. Bencze Julia sógornője.

(Minden külön értesítés helyett.)

AZ EMGE aradi fiókjának közleményei

Az idei év gazdasági munkatervéről

(Múlt vasárnapi cikkünk befejezését a jelen cikk sür-gössége miatt csak április 14-én közöljük)

A természetnek általános élettörvénye az, hogy legjobban boldogul, aki leginkább tud adott körülményeihez alkalmazkodni. A gazda feladata sem az, hogy divatos jelszavak után igazodva, tűzön-vízen keresztül erőltessen olyan termelési módokat, olyan növény-, vagy állatfajtákat, amelyek körülményei között nem találják meg az igényeiknek megfelelő életfeltételeket. Ami az egyik gazdaságban pompásan beválik, az néha már a második-harmadik szomszédnál, akinek mások a talajviszonyai, vagy birtoka nagyságából, forgatóké-készletétől függő körülményei, veszteséges vállalko-zásnak bizonyulhat. Ami az egyik évben jól sikerül, az a következőben csúttörtököt mondhat.

Persze, ha előre meg tudnánk azt mondani, milyen lesz a jövő év időjárása, akkor a nyeregben ülnénk és szinte csalhatatlan biztonsággal készíthetnénk elvető, tervünket, munkabeosztásunkat. Ennek hiányában csak azon az alapon tervezhetünk, amit az eddig észlelt időjárás alapján nagy valószínűséggel várhatunk.

Igen elhibázott dolog volna általános érvényű rész-letekbe menő tanácsokat hirdetni. Mert hiszen minden vidéken, minden községben, sőt minden egyes gazda-ságban mások a talaj — a nedvességi, felszerelési, szállítási, munkás — és tőkeviszonyok. Így csak nagy általánosságban vázolhatjuk a mai helyzetet és annak várható következményeit. Az előadandókban foglal-lakból aztán mindenki azt veheti ki, ami az ő körülmé-nyei közé leginkább alkalmazmasnak látszik.

Az idei esztendő különleges nehézségeit több idő-járási és egyéb körülmény együtthatása idézte elő. Az októberben leeseft végtelenen sok eső akadályozta az őszi vetések elvégzését. Ehhez járult az ember- és igásállathány. Mindezek következtében sokhelyütt el-maradt az őszi szántások nagy része. Erre követke-zett az a páriát ritkító szigorú tél, amely, bár ugy lát-szik, hogy a buzavetésekben nem okozott teljes ki-fagyásokat de a terméshozamot igen valószínűleg na-gyon lecsökkentette. A tartós hideg, az olvadás, az árvizek és tavaszi esőzések a munkák megkezdését rendkívül módon kitölték. Odvason az 1918. óta meg-figyelt 22 esztendő alatt a tavaszi földmunkára alkai-mas első 10 nap középedeje 11 esetben volt március 15. előtt, 5 esetben március 15. és 22. között, négy esetben március 22. és április 1. között és csak két árvizes évben (1924 és 1932.) április végére illetőleg május elejére eső. Ebben a tekintetben tehát máris a 22 év közül 20 megelőzte az idei év munkakezdést lehetőségét, mert hiszen az idén az első 10 nap kö-zépedtége legjobb esetben április 8-ára eshetik.

Az alföldi gazdaságokban ezek az időpontok jóval előbbre esnek, legalábbis egy héttel, sőt a vizet jól áttersző talajokon még ennél is többel.

Ilyen körülmények között a következő kérdések merülnek fel a tervezető gazda előtt:

Hogyan pótoljuk az elmaradt őszi szántásokat? Milyen földmunkát adjunk a tavasziak alá? Milyen nö-vényekkel pótoljuk az elmaradt ősziakat? Milyen be-osztással vehetjük elejét a munkatorlódásoknak, illető-leg a munkáshiánynak? Hogyan biztosíthatjuk álla-taink takarmányozásának folytonosságát?

Az elmaradt őszi szántásokat ne vesszük el. Arra kell törekednünk, hogy tavaszi szántásunk ne legyen szalonnás. Erre különösen kötöttebb agyagos talajain-kon kell ügyelni. A szalonnás tavaszi szántás megjaví-tása a vetésig csak ritka esetekben lesz lehetséges. In-kább végezzük el előbb őszi szántásainkban a korai vetéseket és csak azok után, amikor a föld már meg-lehetősen szikkadt, fogjunk a szántáshoz. A szántáso-ka ne hagyjuk elboronálatlanul mert az így hagyott föld gorbomba, később nehezen megmunkálható.

A tavasziak alá adandó földmunka rendes mene-tét is sok helyütt megváltoztatták az idei év körülmé-nyei. Az őszi szántások simítását (okdalazását) amivel a munkákat rendes körülmények között megkezdjük az idei nagy hönymás miatt kötöttebb talajokon aligha tudjuk elvégezni. Ehelyett vetés előtt nehezebb boro-nát fog kelleni járni, vagy ahol az sem csinál meg-félelő magházat és ott is, ahol a nyomok elhatárol-ma sodása fegyvet, ludtalou grubberekkel (extirpátorek-ka), fogatos kukoricakapákkal, vagy sekélyre állított, lehetőleg többvasu ekékkel igyekszünk a földet elpor-hanyítani. Különös gonddal kell a répa-földeket meg-müvelnünk, hogy a porhanyó, de nem túlságosan laza talajba, egyenletesen, sekély mélységre vetett magvak gyorsan és egyformán csirázzanak.

Az elmaradt ősziakat pótlására a tavaszbuzázt már nem ajánlhatjuk mert az ilyen későn vetve aligha fogja megfizetni a reá fordított munkát. Erre a zab al-kalmasabb lesz, mert különösen jobb erőben levő me-legebb földeken, kedvező időjárás esetén az áprilisban vetett zab is sikerülhet.

Igen valószínű, hogy ott, ahol ősszel nem tudták a búzát elvetni, vagy ahol fagykarok miatt ki kellett egyes táblákat szántani, a terület egy részét kukorica fogja elfoglalni. Ez nem is kifogásolható, mert ahol ke-vezebb lesz az aratnivaló, ott az aratás idejében több ráérő idő marad fenn a kukorica megkapálására. De tulzátsba menni nem szabad ezzel mert mit ár. ha sok

Legújabb jelentéseink:

Április 15-én megkezdli működését Belgrádban az angol-Balkan-kirendeltség

London. A Balkán-félsziget fővárosaiban állomásozó angol diplomaták e hét végén érkeznek Londonba. A tárgyalásokat Halifax külügyminiszterrel hétfőn kezdik meg és azok kiemeltje elé nagy érdeklődéssel tekint a közvélemény. (Rador.)

Belgrád. (Rador.) Ronald Campbell belgrádi angol követ szerdán este elutazott Londonba, előzőleg azonban látogatást tett Czinczár-Markovics külügyminiszternél.

Budapest. (Rador.) Omallye budapesti angol követ tegnap utazott el Londonba.

Szófia. (Rador.) A szófiai angol nagyköv

vet tegnap állomáshelyéről Londonba utazott, hogy résztvegyen a Balkán-államok angol követeinek konferenciáján.

Bucurestiből jelentik: A Jurnalul írja: Az angol kormány fennhatósága alatt Belgrádban a közeljövőben megkezdli működését az új angol Kereskedelmi Szövetkezet, hogy ezáltal előmozdítsa az angol-balkáni kereskedelmi kapcsolatokat. Amikor április 15-én az egyesület hivatalosan is megkezdli működését, képviselőket küldenek az érdekelte országok fővárosaiba, hogy felvegyék a kapcsolatot az illetékes tényezőkkel.

Anglia hétfőtől kezdve a távolkeleti vizekre is kiterjeszti az ostromzárt

London. (Rador.) Nagybritannia a Szovjet és Japán tiltakozása ellenére hétfőtől kezdve kiterjeszti és megszigorítja a Távolkeleten is a tengeri zárlatot.

Több ausztráliai kikötőben már megszervezték az ellenőrző szolgálatot és ennek megfelelően utasítások mentek a katonai parancsnokságokhoz.

Göbbels dr.:

„Németország és Olaszország érdeke, hogy lerombolják a plutokrata zsarnokságot“

Róma. (Rador.) Göbbels német propagandaügyminiszter a Messengernek adott nyilatkozatában ezeket mondotta:

— Egészen világos, hogy Németország és Olaszország közötti együttműködést másképp kell értékelni, mint más hatalmak közötti együttműködést.

Mindkét népek érdeke az, hogy lerombolják a plutokrata zsarnokságot. Az ellenséges oldalon igen sokan abban bíznak, hogy Németországban hamarosan forradalom fog kitörni. Akik azonban ezt remélték, azok nem tudták, hogy mi a nemzeti szocializmus.

Harminc olasz kiképzőrepülő érkezett Bucurestibe

Bucurestiből jelentik: Szombaton 30 olasz aviatikus érkezett Bucurestibe, közöttük 9 tiszt és 21 aliszt. Ezek válogatott jó repülők és időlegesen a román aviatikánál tesznek szolgálatot, hogy a pilóta iskolákban megismerjék és kiképezzék a személyzetet az olasz üzemekben készült repülőgépek kezelésében. A barátságos államból érkező vendégeket délelőtti fogadta Paul Teodorescu légügyi miniszter, aki üdvözölte az olasz repülőket és

biztosította őket arról, hogy mindenütt a román nép szeretettel és vendégszeretettel fogadják a látogatókat, hogy teljes megértésben végezhetik a rájuk bízott feladatokat. Az olasz vendégek megköszönték a miniszternek a fogadtatást és kijelentették, hogy romániai tartózkodásuk alatt minden igyekezettel azon lesznek, hogy a várakozásoknak megfeleljenek.

Von Brauchitsch tábornok megvizsgálta a nyugati harclér német csapatait

London. (Rador.) A Times rotterdami tudósítója jelenti, hogy von Brauchitsch tábornok megvizsgálta az egész nyugati frontot. A levelezg hozzászól, hogy a közeljövőben Hitler kancellár tanácskozni fog a katonai vezetőkkel és ennek a megbeszélésnek döntő jelentősége lehet.

Berlin. (Rador.) A birodalmi vezér hozzájárult ahhoz, hogy a Berlinben akreditált külföldi katonai, tengerészeti és légügyi attasék egy részének alkalma nyíljon a nyugati arcvonal bizonyos pontjainak meglátogatására. Az elhatározás alapján az attasék különvontan a napokban a nyugati arcvonalra utaznak.

Nyolc izben támadtak meg német repülőgépek egy norvég hajót

Osló. (Rador.) Az egész norvég sajtó a Miranvü norvég személyszállító hajó kalandjával foglalkozik. A hajót, mint ismeretes 8 izben támadták meg német repülőgépek és ez volt az első eset, amikor egy semleges hajó ellen bombatámadást

intéztek. Az, hogy egy borzalmas tengeri katasztrófa elkerülhetővé vált, írja a Tidenstejn, egy angol hadihajó közbejövésének köszönhető. A norvég japok különben a legelősebben elítélik a németeknek ezt az eljárását.

A norvég kormány eddig 21 alkalommal tiltakozott semlegessége megsértése miatt

Osló. (Rador.) Norvégia külügyminisztere a képviselőházban szombaton beszédet mondott. Kijelentette, hogy nem tud olyan háborút elképzelni, amelyben Norvégia részt venne, anélkül, hogy kényszerítenek semlegessége és szabadsága megvédelmezésére.

Norvégia a háború borzalmaiktól csak úgy tud megmenekülni, ha minden irányban a legszigorúbb semlegességi politikát folytatja.

A norvég vizeken át történő ércszállítás

kapcsolatban a külügyminiszter kijelentette azt, hogy valamennyi kereskedelmi hajót megilleti a szabad ércszállítás joga.

Az ércszállítás minden vásárló állam részére jogos és törvényes. A norvég kormány annak idején mindkét hadviselő féllel megbeszélte ezt és mindkét részről beleegyeztek a szállítások jogosságába. Egy semleges államnak egyenlő jogokat kell alkalmaznia mindazon államok iránt, amelyekkel összeköttetésben

állt. Ha ezt részrehalóan cselekszi, úgy visszavonhatatlanul és azonnal belekerül a háborúba.

Norvégia kirós gondtal teljesítette mindig ezen kötelezettségét. Közte ezután, hogy a norvég kormány eddig 21 alkalommal volt kénytelen tiltakozni semlegességének a megsértése miatt.

Május 15-ig szünetelnek a rekvirálások

Az aradmegyei prefektura MONT.hivatala közli, hogy a nagyvezérkar rendelete értelmében az összes állat- és közlekedésszerek-rekvirálások május 15-ig szünetelnek, hogy ezáltal a mezőgazdasági munkálatok fennakadás nélkül eszközölhetők legyenek.

Bármilyen rekvirálás alóli mentesítésre vonatkozó kérvény, akár állatokat, kocsikat, kerékpárokat illetően, a hadkiegészítőhöz intézendő, gépkocsikra vonatkozóan pedig a területi parancsnoksághoz.

Elrekvirált tárgyak visszaadása érdekében a kérvényeket közvetlenül azokhoz a hatóságokhoz kell eljuttatni, ahol a rekvirált tárgy van, nem pedig a nagyvezérkarhoz, vagy a MONT-irodához, mert es ilyenirányú kérvényeket nem vesz tekintetbe.

A nemzetvédelmi miniszterium rendelkezése értelmében egyetlen katonai egység sem kötelezhető a megye lakóit, hogy fizetés, vagy rekvirálási bön kibocsátása nélkül kocsival és lovakkal szállításokat eszközöljenek.

Hajalmas vihar tombol az árvízszűrt Szolnok felett

Szolnokról jelentik: Szombaton reggel óta hatalmas szélvihar tombol Szolnok felett, amely fákat tövestől csavar ki, kerítéseket, háztetőket sodor el. A városban a szélvihar okozta ijedelmet csak fokozza az árvíz izesző réme. A Zagyva újabb áradása ugyanis olyan méreteket öltött, hogy Szolnok legrégebbi városrészét a Tabánt ma délután elkezdték kiüríteni. A Szolnok-órszegi vasútvonalat a Tisza 20 cm. magasságban elöntötte.

U. Tricolor—Sp. Studentesc 0:0

Bucuresti. Szombaton délután mintegy 3000 néző előtt játszotta le a két csapat nemzeti bajnoki mérkőzését, amely a mutatott játéknak megfelelően döntetlenül végződött. Nagy széiben folyt le a mérkőzés és féldöntőként a széllel hátban játszó csapat volt fölényben. Az összeállítások:

U.-Tricolor: Crețeanu — Petrescu, Ilescu — Florea, Angelache, Boteanu — Mihailescu, Paraschiva, Kovács, Carjan, Criștoiu. Sp. Studentesc: Ghenea — Duce, Badulescu — T. Dumitrescu, Dragan, Mitan — Marinescu, Mihailescu, Constantin. Grecu, Ștefanescu, Gica Popescu.

Az obori együttesben Crețeanu, Petrescu, Florea, Angelache és Paraschiva, a diákcsoportból Duce, Badulescu, Dumitrescu és Mihailescu tüntek ki. Emi Kroner jól bíraskodott.

Magyar-német vívómérkőzés

Budapest. A magyar-német barátság-kupa vívóversenyeket szombaton bonyolították le és a magyar vívók törben 9:7, kardban pedig 11:5 arányban győzték le a németeket.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

LONDON. A Stefani-ügynökség jelentése szerint intézkedések történnek a parlament legközelebbi zárt tárgyalásának titkossága megőrzésére nézve. Ebből látható, hogy ezen az úléson rendkívül fontos tárgyerül megbeszélésre. Tilos a parlament tagjainak még feleségük előtt is a legkisebb célzást tenni a tárgyalások anyagáról.

RIGA. Belodis tábornok, hadügyminiszter lemondott és helyét Ulmanis elnök Berkis tábornokkal, a vezérkar főnökével töltötte be. Még nem állapítható meg, hogy Belodis tábornok lemondásával megszünt a helyettes miniszterelnöki tisztsége.

PÁRIS. A francia hivatalos jelentés szerint nem történt semmi esemény Berlin: A német hivatalos is csak annyit közöl, hogy az arcvonalon nincs semmi jelentenivaló.

STOCKHOLM. Az egyik svéd lap azt az indítványt veti fel, hogy a békének nagy, sütt halálos áldozatokat hozó Finnországnak kell odaítélni a Nobel-díjat. A formáltságokat is könnyen meg lehetne oldani, mivel egy alkalommal a genfi nemzetközi békeiroda, más alkalommal pedig a genfi város kerület egyesület központja nyerte el a Nobel-féle békedíjat.